

D 2384 E - 1,50€ – RUJAN/SEPTEMBER 2012 – BR./NR. 9 (327)

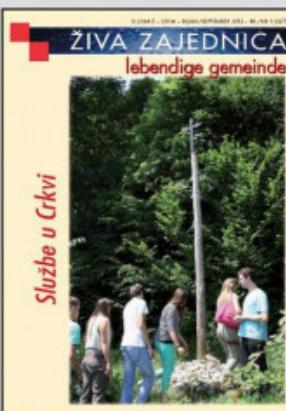
Službe u Crkvi

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

AKTUALNO

*Službe u Crkvi***Naslovnica:**

Detalj sa susreta mlađih animatora u Hürbenu;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA*lebendige gemeinde*

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Marković-Baban

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja preplata s poštarnicom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-

Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
Konto Nr. 6498973
(BLZ: 750 903 00),
bei der LIGA Bank eG
IBAN:
DE0375090300006498973

Zadnja stranica:

Prizor iz Hürben u Njemačkoj;
snimio: A. Polegubić

VATIKAN

Novi pročelnik Kongregacije za nauk vjere

Papa Benedikt XVI. imenovao je mons. Gerharda Ludwiga Müllera, dosadašnjega biskupa Regensburga, novim pročelnikom Kongregacije za nauk vjere, kao i predsjednikom Papinskoga povjerenstva „Ecclesia Dei“, Papinskoga biblijskog povjerenstva i Međunarodnoga teološkog povjerenstva. Taj njemački biskup, istodobno uzdignut na nadbiskupsku čast, na tim dužnostima naslijediće kardinala Williama Josepha Levadu, koji odlazi u mirovinu, javio je Radio Vatikan.

Mons. Müller rođen je u Mainzu prije 64 godine. Za svećenika je zaređen u dobi od 30 godina, a za biskupa kada je imao 52 godine. Šesnaest godina bio je redovni profesor dogmatike na Sveučilištu Ludwig-Maximilian u Münchenu. Kao regensburški biskup i član Njemačke biskupske konferencije posebno se bavio novom evangelizacijom i ekumenizmom, promičući apostolat laika i humanitarne nacrte za zemlje u razvoju. Njegovo biskupsko geslo glasi „Dominus Jesus“, odnosno „Isus je Gospodin“, a uzeto je iz Poslanice svetoga Pavla Rimljanim.

IKA

Snimka: www.bistum-regensburg.de

BONN

Nadbiskup Meisner kritizirao rastući trend slanja beba u jaslice

Kölnski nadbiskup kardinal Joachim Meisner oštro je kritizirao rastući trend slanja beba u jaslice, pozivajući majke da odgajaju svoju djecu. „Smatram da je strašno to što se svim argumentima pokušava djecu već u njihovim prvim godinama života uzeti iz majčine blizine i smjestiti ih u jaslice i vrtiće“, rekao je nadbiskup na misi 24. kolovoza navečer u Bonnu. Takoder je komentirao vruću politiku „raspravu o skrbi“ u Njemačkoj.

Beba koju majka prerano napusti ili je odvoje od nje mogla bi pretrpijeti duševne štete, upozorio je. Istaknuo je kako su partijski psiholozi bivšeg DDR-a uzroke glavnih problema s mladima pripisivali državnim vrtićima u kojima su djeca trajno boravila. „Moglo bi se dogoditi da naše društvo navuče istu nesreću na naš narod i na njegovu budućnost“, upozorio je kardinal Meisner.

O pitanju „cijelodnevnih vrtića ili odgoja kod kuće“ trenutačno se vodi politička rasprava u Njemačkoj. S tim u skladu 11 saveznih država priprema prijedlog odluke kojom će od Gornjega doma njemačkoga parlamenta tražiti da odbije plaćanje naknade majkama koje same žele kod kuće odgajati svoju djecu.

Ministar obitelji i senatori saveznih država u zajedničkoj su izjavi 24. kolovoza javnosti obrazložili svoja stajališta da bi uvođenje novčane pomoći bilo pogrešno, jer bi obitelji navelo da se odreknu svoga zakonskog prava na jaslicu i vrtičku pomoći u odgoju djece. Savezna vlada predvidjela je od idućeg kolovoza isplatu novčane potpore roditeljima koji svoju djecu mlađu od tri godine neće slati u državne jaslice.

Snimka: A. Polegubić

IKA

U OVOM BROJU

● SUSRET MLADIH ANATORA

„Dodi i
slijedi me!“

str.

6

● DAN HRVATSKIH MUČENIKA

Hrvatski
mučenici
uzori i
zagovornici

str.

8

● TEOLOŠKI OSVRT: dr. A. Tamarut

Obiteljski život
Crkve

str.

12

IZ CRKVE U DOMOVINI

Poziv Hrvatima na lokalne izbore
u Bosni i Hercegovini

5

IZ CRKVE U SVIJETU

Papin komornik mora pred sud

Veliko je razočaranje sigurno doživio Papa Benedikt XVI. kada je njegovo povjerenje zloupotrijebio jedan od njegovih najblizih suradnika, bivši komornik Paolo Gabriele.

4

SAVJETI:

Mogu li si supružnici baš sve reći?

26

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT

Kako slavimo?

U središtu našega slavlja moralno bi uviđek biti samo otajstvo slavlja i sakramenta kojega se slavi.

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: Das Fest der
Kreuzerhöhung

13

|| „Ovim svijetom nećemo proći drugi put. Nemojmo odgađati ljubav.“ ||

● Darovanost vremena

Ako prihvatiš da je moguće započeti iznova i ako sjeme budućeg kraljevstva budeš zalijevao strpljivošću i blagošću, katkada i bolom i patnjom, vidjet ćeš odraze Vječnosti i u svojoj obitelji i na svom radnom mjestu i u svojoj župnoj zajednici i u ovoj dragoj zemlji Hrvatskoj. Ovim svijetom nećemo proći drugi put. Nemojmo odgađati ljubav. I ne zaboravimo: raspeti Kralj je s nama, nikada nas neće ostaviti same ili zaboraviti ili prevariti, kazao je gradičanski Hrvat mons. Egidije Živković, biskup Željezna, u propovijedi 25. kolovoza na Udbini na središnjem misnom slavlju Dana hrvatskih mučenika. Doista je bit vjerničkog i ljudskog nastojanja u neprestanom započinjanju iznova, u neprestanom podizanju nakon padova. Završilo je vrijeme godišnjih odmora. Brojne Hrvatice i Hrvati iz inozemstva tijekom odmora obišli su svoja ognjišta, rodbinu, molili u svojim drevnim svetištima, na svome i sa svojima „puni“ životne baterije pripremajući se za nove životne izazove, za svoj novi radni, obiteljski, životni početak.

Vrijeme je i početka nove školske i katehetske godine. „Vrijeme koje započinje novom školskom i pastoralnom godinom vrijeme je koje nam je darovano. Naše je to vrijeme. No, ono nije samo naše, nego je prije svega i Božje vrijeme. S tim i vrijeme Crkve. U Godini vjere pozvani smo još više postati svjesni sljedeće činjenice: vjeroučitelj i svećenik nije samo onaj koji promatra i pomaže u razvoju vjere učenika ili mladih. On je i sudionik, suputnik na putu vjere mlađoga čovjeka i to čitavom svojom svjedočkom osobnošću. Kao nikada do sada u novijoj našoj povijesti, upravo vi katehete u župnim zajednicama i vjeroučitelji u školi pozvani ste biti svjedocima vjere i djelatnicima u službi Crkve“, kazao je u poruci na početku školske i katehetske godine predsjednik Vijeća HBK-a za katehizaciju mons. Đuro Hranić. A da je to previžno područje Crkve i društva, nije potrebno posebno isticati. Na mladima je i budućnost Crkve i naroda. Stoga, draga djeco i mladi, odvažno u nove životne izazove jer nema uspjeha bez žrtveli. **Urednik**

Iz delegatove Poruke

Uzvišenje Svetog Križa

Drage sestre i braćo!

Dana 14. rujna Crkva slavi blagdan Uzvišenja Svetog Križa. Blagdan potječe iz Jeruzalema u kojem je car Konstantin Veliki dao izgraditi baziliku Uskrsnuća nad grobom Isusovim, koja je bila posvećena 13. 9. 335. godine. Prema predaji, Konstantinova majka carica Jelena petnaestak godina prije pronašla je Sveti Križ na Kalvariji, te ga povjerila na čuvanje u toj bazilici. Kršćani Jeruzalema, sutradan nakon godišnjice posvete te bazilike, tj. 14. rujna, izlagali su tu svetu relikviju te joj se klanjali. Iz Jeruzalema blagdan se proširio među kršćane Zapada. U jednom ratu istočnorimskoga cara s Perzijancima, perzijska je vojska otela relikviju god. 614., ali ju je car Heraklige (610.-641.) uspio vratiti pobijedivši na čudesan način perzijskoga kralja. Mi Hrvati također smo djelomično zaslužni za pronalaženje relikvija Svetog Križa. Naša narodna povijest već od svojih početaka stoji u

znaku Sv. Križa. Kratko nakon počrtjenja Hrvata 7. lipnja 879. papa Ivan VIII. odgovara na pismo hrvatskog kneza Branimira i ninskog biskupa Teodozija priznavanjem hrvatskog suvereniteta, potvrđuje našu vjernost Svetoj Stolici, blagoslivljujući hrvatskog kneza i njegov vjernik narod. Uspomenu na taj događaj naše vjerničke povijesti započeli smo u Ninu 2. rujna 1979. proslavom Branimirove godine, o 1.100-oj obljetnici izmjene pisama kneza Branimira i pape Ivana VIII. Tog dana se u Ninu okupilo oko sto tisuća vjernika, a zagrebački nadbiskup, kasnije kardinal Franjo Kuharić svečano je predmolio „Ispovijest vjere Hrvata katolika“, držeći u ruci visoko uzdignut zavjetni Branimirov križ. Neka napose nas, članove iseljene Crkve u Hrvata ovogodišnji blagdan Uzvišenja Svetog križa podsjeti na vjernost i održanje obećanja naših predaka izmoljeno tog dana u zavjetnoj molitvi.

Vlč. Ivica Komadina, delegat

Papin komornik mora na sud

Veliko je razočaranje sigurno doživio papa Benedikt XVI. kada je njegovo povjerenje zloupotrijebio jedan od njegovih najblžih suradnika, bivši komornik Paolo Gabriele.

Kako je izvijestio Tiskovni ured Svetе Stolice 13. kolovoza, nekadašnji Papin komornik Gabriele morat će pred sud. Bit će suden zbog teške krađe, a osim njega u cijeloj se aferi – nazvanoj „VatikanLeaks” – pojavilo i drugo ime. Riječ je o suradniku u Državnom tajništvu Svetе Stolice, informatičaru Claudiu Sciarpelletiju koji je odao službenu tajnu. Gabriele se pred sudom neće pojaviti prije 20. rujna. Paolo Gabriele uhićen je 23. svibnja ove godine, nakon što je policija u pretresu njegova stanu pronašla mnoge povjerljive dokumente pape Benedikta XVI. i druge predmete. Neke je od tih dokumenata u doslugu s Gabrieleom iskoristio novinar Gianluigi Nuzzi. On je, naime, tek nekoliko dana ranije određene dokumente objavio u svojoj knjizi „Njegova Svetost” („Sua Santità”), navodi se u dugačkome i iscrpnom priopćenju Svetе Stolice. Ta je knjiga u svjetskoj javnosti pobudila veliko zanimanje jer su „procirile” povjerljive informacije iz najužega Papinoga kruga i samoga Pape, čime je povrijeđeno i njegovo pravo na privatnost. Osim toga, curenje je informacija u Rimskoj kuriji postavilo brojna pitanja, na koja još uvjek treba naći odgovore. Policija je, naime, i na radnome stolu jednoga drugoga suradnika u Državnom tajništvu – Claudiu Sciarpelletti – našla kovertu s povjerljivim dokumentima, na kojoj je bilo Gabrieleovo ime, kao i pečat Državnoga tajništva.

Pojavio se i „drugi čovjek“

Istražni je sudac Piero Bonnet na tiskovnoj konferenciji izjavio da je kod Gabrielea pronađen i ček napisan na Papino ime iz ožujka na 100 tisuća eura, zlatni grumen i prijevod „Eneide” Annibala Cara (1507–1566) u izdanju iz 1581. godine. Međutim, mnoge je iznenadilo drugo ime, jer je ono do sada bilo nepoznato javnosti, premda je i on bio uhićen i pritvoren. Naime, drugooptuženi Claudio Sciarpelletti, koji se do-

hoće li Sveti Stolica u istrazi zatražiti pomoć talijanskoga i međunarodnoga sudstva. „Idemo korak po korak”, izjavio je o. Lombardi dodajući kako će se proces zbog „temeljnosti” voditi polako i za njega će trebati više vremena.

Kradljivac podvrgnut vještačenju

Gabriele je u međuvremenu, na zahtjev Vatikanskoga državnoga tužiteljstva, podvrgnut i psihološkom i psihijatrijskom vještačenju, jer je njegova obrana upravo to i tražila. Svoj su zahtjev temeljili na činjenici da su u proturječju bili opisi Gabrielea kao „korektnie i normalne osobe” i njegovo ponašanje. Vještačenje su proveli profesori s rimskoga sveučilišta „La Sapienza” i Papinskoga sveučilišta Gregorijana Roberto Tatarelli i Tonino Cantelmi, a njihov opširni nalaz posjedotočio je da je Gabriele u trenucima počinjenja djela – jer, njegove su krade morale dugo trajati – bio ura-

čuniv. No, neobično je da za svoju kradu i protuzakonite čine nije imao financijske motive. Barem je tako na konferenciji izjavio o. Lombardi dodajući da je ukradene dragocjenosti 46-godišnjak doživljavao više kao „moralni profit”. Tako je prema izvještaju koji je objavio istražni sud u nedjeljak, Gabriele izjavio da je 400 godina star prijevod „Eneide” njegov sin htio pokazati svome učitelju, jer su u školi obradivali upravo to gradivo, a on ga je kanio vratiti. Međutim afera curenja povjerljivih dokumenata i informacija – prozvana „VatikanLeaks” – i dalje će biti pred očima javnosti, jer kod Gabrielea nisu pronađeni svi nestali vatikanski dokumenti, a i ne preklapaju se u potpunosti s onime što je objavljeno u knjizi „Sua Santità”, pa je vatikansko tužilaštvo istražni postupak zatvorilo tek djelomično, istaknuo je o. Lombardi.

Sciarpelletti nije suučesnik?

Optužnica promicatelja pravde i presuda upućena istražnom sucu donosi više novina za koje se do sada u ovome istražnom procesu koji traje deset tjedana, nije znalo. Tako odmah na početku donosi sažetak u kojem nabraja sve priložene dokumente: izvještaj pravosudne policije s ovlaštenim pretresima, izvještaj o postupku i činjenicama povezanim s teškom kradom za koju je optužen Paolo Gabriele, izvještaj dvojice psihijatrijskih stručnjaka, kao i činjenice iz optužnice protiv Claudiјa Sciarpelletti, sa zahtjevom promicatelja pravde. Sciarpellettijevo ime o. Lombardi je predstavio kao iznenadenje. Naime, kao što smo spomenuli, on se do sada nije nigdje spominjao, a u optužnici se pojavljuje kao „drugi čovjek“. No, za razliku od Gabrielea, on je u pritvoru proveo samo jednu noć, te je već sljedećega jutra pušten na „privremenu slobodu“. Gabriele je pak u strogom kućnom pritvoru već 60 dana od 21. srpnja. Nadalje, vatikanski pravni dokumenti izvještavaju i o

Nastavak na str. 25

Poziv Hrvatima na lokalne izbore u BiH

Kardinal Puljić je kazao da u Derventskom dekanatu gdje je živjelo 48.481 katolika svećenici danas imaju vezu samo s njih 1072. Fra Mirko Filipović je uputio poziv svim prognanim i izbjeglim Posavljacima da prve nedjelje u listopadu mjesecu – 7.10. 2012. izidu na lokalne izbore za općinska vijeća i načelnike općina.

U Svetinčentu, gdje počivaju zemni ostaci služe Božjega Miroslava Bulešića, na blagdan sv. Bartola misno slavlje predvodio je porečki i pulski biskup Dražen Kutleša, a koncelebrirali su generalni vikar mons. Vilim Grbac, vicepostulator kauze služe Božjega mons. Vjekoslav Milovan s brojnim istarskim svećenicima. U povijedi mons. Kutleša je istaknuo da su blaženi oni koji su proganjeni, jer

Bosanske Posavine i BiH. Misu je predslavio vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić koji je u propovijedima između ostalog kazao da u Derventskom dekanatu gdje je živjelo 48.481 katolika svećenici danas imaju vezu samo s njih 1072. Riječi zahvale uputio je i dosadašnji plehanski gvardijan i župnik fra Mirko Filipović te pročitao pozdrav zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića. Upotio je poziv svećenika Plehanskoga dekanata svim prognanim i izbjeglim Posavljacima da prve nedjelje u listopadu mjesecu – 7.10. 2012. izidu na lokalne izbore za općinska vijeća i načelnike općina.

Petra u Bogdašićima završena su u nedjelju 26. kolovoza svjedočanstva obitelji, koja su organizirana tijekom ljeta u Kotorskoj biskupiji.

Zahvaljujući brojnim donatorima, Caritas Zagrebačke nadbiskupije povodom početka nove školske godine darivao je 130 djece školskim torbama, priborom, papučama i biciklima.

Temom „Vjera ljubavlju djelotvorna“ održana je Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje osnovnih škola od 23. do 25. kolovoza u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu. Na Školi, koja se 12. godinu za redom održava u Splitu, u organizaciji Nacionalnoga katehetetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje RH, okupilo se više od 300 osnovnoškolskih vjeroučitelja i vjeroučiteljica iz cijele Hrvatske, kao i predstojnici i predstojnice (nad)biskupijskih katehetetskih ureda te profesori na teološkim i drugim učilištima.

Diljem domovine proslavljena je svetkovina Velike Gospe, od Marije Bistrice, Sinja, Trsata, Širokog Brijega i drugih brojnih marijanskih svetišta. Više od milijun Hrvata hodočastilo je toga dana Najvjernijoj Majci Odvjetnici Hrvatske. Posebno su ratni stradalnici, branitelji i članovi njihovih obitelji okupili se na svetkovinu Velike Gospe u aljmaškom svetištu Gospe od Utocišta na misi koju je predvodio nadbiskupijski povjerenik za pastoral branitelja i stradalnika Domovinskog rata i njihovih obitelji dr. Stanislav Šota.

Kloštar Ivanić – biskupijsko marijansko svetište

Na samu svetkovinu proglašena je župna crkva Blažene Djevice Marije u Kloštar Ivaniću marijanskim svetištem Sisačke biskupije, a misu je predslavio sisački biskup Vlado Košić u koncelebraciji s provincijalnim ministrom Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Željkom Železnjakom, generalnim vikarom Sisačke biskupije mons. Josipom Čorićem, kancelarom mons. Markom Cvitkušićem i upraviteljem župe fra Tomislavom Božičekom.

A. O.

Kardinal Vinko Puljić blagoslovio je u Plehanu kod Dervente sliku Majke pod Krizem, autora Ljube Lacha

podnošenje progonsvra prilika je pokazati vjeru u Isusa Krista. To je put kojim su prošli proroci, sveci i mnogi mučenici, dokazujući da je krv mučenika sjeme novih kršćana. „Don Miro bio je svjestan svoje odgovornosti i svoje načnosti među svojim pukom. U tome jest veličina – bio je svjestan što čini. Krist nije došao na svijet da svijet učini lijepšim, nego da nas učini boljima“, kazao je biskup Kutleša.

Poziv na izbore protjeranim Posavljacima

Pod gesmom „Dani molitve i nade“ ispred novoizgrađene i još nedovršene župne i samostanske crkve sv. Marka evanđelista na Plehanu kod Dervente, uz koju se nalazi poznati franjevački samostan, u nedjelju 26. kolovoza svećanim misnim slavljem zavrseno je obilježavanje 20 godina izgnanstva Hrvata katolika iz Derventskoga dekanata, odnosno tog dijela

Vjeroučitelji moraju neprestano tražiti nove puteve

Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje srednjih škola s temom „Ostajstvo Isusa Krista i mnogolikost kršćanskih Crkvi – Vjeroučitelj i ekumenski dijalog“ održana je u Zagrebu u organizaciji Nacionalnoga katehetetskog ureda HBK u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta. Predstavnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Ivan Milanović Litre istaknuo je kako vjeroučitelji moraju neprestano tražiti nove puteve, nove načine i izričaje kako bi poruku koju prenose učinili prepoznatljivom, zanimljivom i izazovnijom učenicima našega vremena.

Bogatim pastoralnim programom proslavljen je blagdan Predragocjene Krvi Kristove u jedinom hrvatskom euharistijskom svetištu u Ludbregu. Na Svetu nedjelju 2. rujna središnje hodočasničko slavlje predvodio je mons. Mile Bogović, gospičko-senjski biskup, uz suslavljene varaždinske biskupe Josipa Mrzljaka.

Svjedočanstva obitelji katoličkog života

Svjedočenjem obitelji o iskustvu življenja svoje katoličke vjere u župnoj crkvi Sv. Roka u Donjoj Lastvi i Sv.

SUSRET MLADIH IZ HRVATSKIH KATOLIČKIH ZAJEDNICA U BISKUPIJI ROTTENBURG-STUTTGART

Budi u reprezentaciji koja pobjeđuje!

Susret mladih (animatorica i animator) iz hrvatskih katoličkih zajednica (HKZ) u biskupiji Rotten-

sv. Jakova polazilo baš iz Hürbena, u kojem je taj prigodni skraćeni Put sv. Jakova. Sudionici Puta sv. Jakova sa

o. Gavran, o. Zebić, fra Frano Čugura, fra Radovan Čorić, vlč. Božo Polić, vlč. Ivica Zrno i fra Mijo Šabić,

burg-Stuttgart održan je pod gesлом „Dodi i slijedi mi!”, u subotu 30. lipnja, o temi „Crkvena zvanja“. Sudionici i sudionice, kojih je bilo oko sto, okupili su se u Hürbenu nedaleko od Giengen a.d. Brenz, na prakriralištu „Charlottenhöhle“. Tu ih je u ime koordinacijskog odbora susreta pozdravio predsjednik odbora fra Ivan Gavran, voditelj hrvatskih zajednica Göppingen i Geislingen, a potom i vlč. dr. Gerhard Schneider, voditelj Biskupijskog ureda „Pozivi u Crkvi“. Riječi dobrodošlice uputio je i predstavnik regije voditelj HKZ Stuttgart-Bad Cannstadt fra Jure Zebić, koji je potaknuo mlade neka toga dana posebno razmišljaju o svojim životnim zvanjima, a napose o mogućnosti crkvenih zvanja. „Neka i naša molitva tijekom ovog kratkog Puta sv. Jakova, na kojem se donose životne odluke, bude u znaku odluka i za crkvena zvanja.“ Potom je sve pozvao neka tijekom svoga puta intenzivnije razmišljaju o svom životu. Inače, taj Put sv. Jakova dug je 2.5 km, za razliku od onog poznatog dugog u Španjolskoj koji završava u svetištu Santiago de Compostela. Kako je istaknuo o. Gavran, nekada se na Put

sobom su uzeli kamen (oblatak) kao znak onoga što svakoga u životu pritišće, čega se nakon puta treba osloboediti. Tijekom puta sudionici su zastali na pet postaja.

Na prvoj postaji razmišljalo se i molilo za crkvena zvanja svećenika i dakona, na drugoj za zvanja pastoralnog referenta, župnog referenta i vjeroučitelja, na trećoj o ostalim crkvenim zvanjima i socijalnim zvanjima, kod četvrte postaje, na kojoj je na drvu postavljana minijaturna Gospića kapelica, molio se dio krunice, a na petoj postaji kod križa molilo se za životne odluke i odlagalo oblutke.

Za sve je organiziran ručak, a sudionici su ujedno to vrijeme iskoristili za međusobno upoznavanje i razgovor. Nakon toga u Giengen a.d. Brenz služeno je svećano misno slavlje u crkvi Duha Svetoga, koje je predvodio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina, a propovijedao je voditelj hrvatskih zajednica Aalen i Heidenheim a.d. Brenz vlč. Vilim Koretić. U koncelebraciji su bili vlč. dr. Schneider,

a u asistenciji stalni đakon Lovro Pavlić. Misnom slavlju pribivao je i fra Ivan Mihalinec.

Sve je na početku pozdravio delegat vlč. Komadina, koji je u ime Hrvatskoga dušobrižničkog ureda zahvalio sudionicima i organizatorima toga dragocjenog susreta, a potom i vlč. dr. Schneider istaknuvši kako je važno u svom životu u središtu imati Isusa Krista kao orijentir i životnu snagu.

Vlč. Koretić je svoju propovijedi započeo na malo neobičan način obučen u odjeću hrvatske nogometne vrste te iz sakristije ušao u crkvu, potom zazvijaždajući uzviknuvši „Utakmica je započela!“, dakako mislivši na vjerničku i životnu utakmicu. Potom je govorio o

Mladi su u skupinama hodočastili Putem sv. Jakova

Sudionici su se okupili u Hürbenu na prakiralištu „Charlottenhöhle“

Pozdravnu riječ na početku uputio je i vlč. dr. Gerhard Schneider, voditelj Biskupijskog ureda „Pozivi u Crkvi“

Kod četvrte postaje, na kojoj je na drvu postavljana minijaturna Gospina kapelica, malio se dio krunice

Na postajama Puta sv. Jakova razmišljalo se o crkvenim zvanjima

sudionicima utakmice, kao o ljudima koji na razne načine žive svoju vjeru i u životu djeluju, pa nije isto, kako je kazao, koja se pozicija u tome igra. „Mi smo ovdje, jer je Krist rekao da će ostati s nama do konca svijeta. Uvereni smo da nas sada Isus gleda s osobitim pogledom ljubavi i da grli svakoga od nas. Kada je napuštao ovaj svijet, Isus je zaželio nešto ostaviti svojim apostolima. Isus je ostavio samoga sebe, kada je rekao 'Uzmite i jedite – ovo je tijelo moje, uzmite i pijte – ovo je krv moja. Ovo činite meni na spomen.' Sveti misa je živi spomen Gospodinove ljubavi prema nama. U Isusovu srcu su zapisana imena svih ljudi, jer ih ljubi do kraja. Važno je da mu otvorimo svoje srce. Isus želi da zapamtimos ovaj susret, da ga nosimo su svome srcu, da o njemu go-

vorimo i drugim mladima i donosimo svjetlo u sredinu u kojoj živimo i djelujemo. Isus gleda svakoga od nas i želi dotaknuti baš tebe, želi da se zاغrijemo u susretu s njim, a ovakvi euharistijski susreti su naša nada. Svi članovi Crkve su važni, a vjernička snaga se crpi iz euharistije. Tada će svaka utakmica biti pobijedena. Budi u reprezentaciji koja pobijeduje!“, kazao je vlč. Koretić koji je ujedno bio prvi izbornik i osnivač hrvatske svećeničke nogometne vrste, a ujedno i prve takve nogometne vrste u svijetu.

Na kraju su zahvalnu riječ uputili vlč. dr. Schneider i predstavnik regije o. Zebić, koji je posebno zahvalio o. Gavranu, koji će uskoro, kako je kazao, vratiti se u domovinu, nakon čega su okupljeni o. Gavranu zahvalili pljeskom. O. Gavran je još jednom

mlade potaknuo neka i nakon toga susreta više razmišljaju o crkvenim zvanjima. Nakon toga o. Zebić je izmolio prigodnu molitvu za izbor zvanja. Misno slavlje svojim je mladenckim pjevanjem uveličao zbor mlađih, okupljenih na susretu, uz pratnju na orguljama Frane Ivankovića i Ivana Bošnjaka, te pod vodstvom i pratnjom na gitari Ivana Ivankovića.

U susretu i organizaciji su sudjelovali i pastoralni djelatnici Ivan Bošnjak, Ivan Ivanković, s. Mirjam Laco, s. Bogoljuba Jurić, Stanka Vidačković, Mladen Lucić, Branko Galić, Željko Galić i Julije Lovrić Caparin. Na susretu je bila i vjeroučiteljica mr. Marijana-Marijela Planinić te učiteljice hrvatske nastave iz Tübingena prof. Monika Račić i iz Reutlingen prof. Martina Bočkaj. **Tekst i snimke: Adolf Polegubić**

Različite službe u Crkvi

Uz službe po redenju, kojima se neki postavljaju za pastire i na poseban način posvećuju službi u zajednici, Crkvi su poznate i službe nerazredenih služitelja kojima se osigurava poseban oblik crkvenog služenja. Stoga vjernici laici ne sudjeluju u životu Crkve samo time što provode u djelu svoje zadaće i karizme nego i na druge načine. Naime, vjernici laici također se mogu osjećati pozvanima da sa svojim pastirima suraduju u služenju crkvenoj zajednici brinući se za njezin rast i život. To sudjelovanje vjernika laika u životu Crkve nalazi svoj neophodan izraz u poslanju partikularnih Crkava ili biskupija. Kako bi mogli primjereno sudjelovati u crkvenom životu, vrlo je važno da vjernici laici imaju jasno i ispravno poimanje biskupijske Crkve u njezinoj iskonskoj povezanosti sa sveopćom Crkvom.

Kad su u pitanju službe vjernika laika, Crkva je tijekom povijesti pokazala sposobnost prilagođavanja zahtjevima i potrebama vremena. Stoga je i danas potrebno, koristeći se drevnim iskustvom, tražiti one službe koje Crkva treba i koje će mnogi od njezinih članova prihvatići radi veće životnosti crkvene zajednice. Te se službe, u poštivanju punog jedinstva, uspostavljaju prema kanonskim i drugim crkvenim odredbama te prihvaćanjem smjernica koje daju crkvene vlasti. Oni laici kojima je na bilo koji način trajno ili privremeno povjerena određena crkvena služba ili zaduženje, obvezni su steći prikladno obrazovanje kako bi mogli ono što im je povjereno pravilo i dostojno obavljati. Moraju se odlikovati i uzornim kršćanskim životom. Donosimo pregled službi vjernika laika u crkvenim zajednicama prema područjima i načinima ostvarenja suradnje vjernika laika u Crkvi.

Župni kateheta

Služba katehete sve je prisutnija u našim župnim zajednicama. Župni kateheta je suradnik župnika u katehetskom djelovanju u župnoj zajednici. Važno je da župni kateheta ima dostatnu teološko-katehetsku naobrazbu te da njegov osobni život i vjerničko

svjedočanstvo budu u skladu s evaneđeoskim vrijednostima i zahtjevima kanonskoga prava. Župni kateheta sudjeluje u katehizaciji različitih dobnih skupina i zajednica u župnoj zajednici, u skladu s dokumentom HBK „Župna kateheza u obnovi župne zajednice. Plan i program“. Bez obzira na to je li služba župnog katehetu u nekoj župnoj zajednici volonterskog karaktera ili je riječ o osobi koja tu službu obavlja ne puno radno vrijeme, potrebno je da župni kateheta za tu službu dobije biskupov kanonski mandat te da službu obavlja u skladu s uputama i smjernicama župnika kao prvoga katehete u župnoj zajednici.

Vjeroučitelj u školi

Vjernik laik može, nakon stjecanja diplome iz teološko-katehetskog studija i nakon što dobije mandat od dijacezanskog biskupa, preuzeti službu

Kako bi mogli primjereno sudjelovati u crkvenom životu, vrlo je važno da vjernici laici imaju jasno i ispravno poimanje biskupijske Crkve u njezinoj iskonskoj povezanosti sa sveopćom Crkvom.

vjeroučitelja/ice u osnovnoj ili srednjoj školi. Službu obavlja u skladu s važećim crkvenim normama i državnim propisima. Vjeroučitelj/ica na sustav način, u skladu s važećim planom i programom za pojedine segmente školskog obrazovanja te posredstvom prikladnih didaktičko-metodičkih sredstava, izlaže katolički nauk o vjeri i životu. Kako bi mogao prikladno ostvarivati vlastitu službu, potrebno je uključivanje u programe trajne teološko-duhovne i stručne formacije i suradnja sa župom, tj. župnikom na čijem se području nalazi škola.

Odgojitelj/ica u vjeri u predškolskim ustanovama

Odgojitelj/ica u vjeri u predškolskim ustanovama jest vjernik laik koji je, kao stručno zaposlena osoba u odgoju u predškolskoj ustanovi, završio također i program teološko-katehetskog doškolovanja koje omogućava

na stručan način odgajati u vjeri polaznike predškolske ustanove. U svojem djelovanju vodi se važećim državnim propisima uvažavajući također sve crkvene norme. Odgojitelji su također pozvani aktivno djelovati u vlastitoj župnoj zajednici. Pod župnikovim vodstvom može suradivati u pripremi i sudjelovanju djece i njihovih obitelji u liturgijskim slavlјima, suradivati u župnoj katehezi, konkretnim prijedlozima pomagati roditeljima u odgoju djece, organizirati radionice za djecu u župnoj zajednici i sl.

Lektor

Laici muškarci, koji imaju dob i vrline odredene odlukom biskupske konferencije, mogu se za stalno, prema propisanom bogoslužnom obredu, postaviti u službu lektor ili čitača. Ipak, svi laici mogu na temelju privremene odredbe obavljati službu čitača u bogoslužnim činima. U našoj se Crkvi ustalila praksa da službu čitača obavljaju osobe koje nisu postavljene u službu prema propisanom bogoslužnom obredu. Ako nema psalmisat, lektor čita i psalam između čitača. „Čitač ima zadaću i poučavati djece i odrasle u vjeri da bi dostojno primali sakramente, navještati poruku spašenja ljudima koji je još ne poznaju“ te tu poruku svjedočiti vlastitim životom.

Akolit

Poput službe čitača, i služba akolita može se za stalno, prema propisanim bogoslužnim obredima, povjeriti izabranim laicima muškarcima kako bi pomagali svećeniku i dakonu kod oltara. Akolit propravljiva oltar i sveto posude. On je i izvanredni djelatnici svete pričesti. Služba akolita stalnog je karaktera. Akolit treba imati odgovarajuće teološko i liturgijsko znanje za prikladno izvršavanje službe i kako bi mogao drugim službenicima pomoći u ostvarenju njihovih zadaća u liturgiji. Pored znanja potrebno je trajno nastojanje oko promicanja u nutarnji i duhovni smisao bogoštovlja. „Na taj će način (akolit) moći svakodnevno potpuno prinositi Bogu i biti svojom ozbiljnošću i poštovanjem

svima u Crkvi na uzor, te će se iskrenom ljubavlju odnositi prema mističnom Tijelu Kristovu ili Božjem narodu, posebno prema slabima i bolesnima.

Izvanredni djelitelji svete pričestii

Biskup može prikladno ospособljenim i formiranim vjernicima laicima podijeliti službu izvanrednog pričestitelja. Riječ je o izvanrednoj, ne redovitoj službi. Ona se ostvaruje privremeno, a to znači da ju oni kojima je podijeljena obavljaju u izvanrednim situacijama kada nema, ili nema dovoljno, redovitih djelitelja svete pričesti. Izvanredni pričestitelji mogu pričestiti sama sebe te nositi pričest bolesnicima i starima i kao popudinu umirućima.

Ministrant/poslužitelj

Ministranti pomažu svećeniku kod oltara. Kako bi prikladno obavljali svoju službu, moraju najprije proći prikladnu katehezu i formaciju. Ministrantom se može postati nakon primljene prve svete pričesti. Ministrantsku službu obavljaju pod župnikovim vodstvom. U župi je potrebno oformiti župnu ministrantsku skupinu, sukladno dokumentu „Župna kateheza u obnovi župne zajednice. Plan i program“. Animator te skupine može biti i prikladan odrasli vjernik laik ili barem jedan iskusniji ministrant, koji svoju animatorsku službu obavlja u suradnji i pod vodstvom župnika. Ministrantska skupina mora biti i katehetska skupina u kojoj će članovi stjecati i produbljivati vjerska znanja, a posebno ona liturgijska.

Pjevač

Služba pjevača među važnijim je službama koje ostvaruju vjernici laici. Pjevač obavlja službu pjevanja za vrijeme liturgijskih slavlja. Kako bi mogao obavljati ovu službu, mora imati dostatne naravne darove, poznavati liturgijski repertoar te posjedovati barem temeljno teološko i liturgijsko znanje. Svoju službu obavlja pod župnikovim vodstvom. Pjevač je pozvan svoju službu obavljati uskladjući je s djelovanjem članova pjevačkog zabora i s uputama zborovođe. Služba pjevača unutar liturgije razlikuje se od službe

psalmista koji je i nizu posebnih službenika s obzirom na pjevanje. U ovom se drugom slučaju radi o stručnoj osobi bez obzira na pjevanje psalama.

Član crkvenog pjevačkog zabora

Pored pjevača solista postoji i crkveni (najčešće župni i katedralni) pjevački zbor. Njegovi su članovi osobe koje, uz župnikov pristanak, pjevaju zajedno s drugim članovima zabora i tako doprinose svečanosti liturgijskih slavlja. Kako bi prikladno obavljali svoju službu, moraju imati istaknut pjevački talent, ali i staviti se

služni animatora. Stoga je potrebno da ima dostatno glazbeno obrazovanje, ali i temeljnu liturgijsko-teološku naobrazbu. Svoju službu obavlja pod župnikovim vodstvom i u skladu s liturgijskim odredbama Crkve tako da zborovođa i zbor ravnaju, animiraju i podupiru pjevanje cijele zajednice.

Sakristan

Sakristan je osoba koja se brine za red i čistoću u crkvi, a osobita mu je briga liturgijsko posuđe i odjeća, kao i uređenje liturgijskog prostora. Na poseban se način brine za sakrastiju, tj. sve ono što je potrebno čuvati i održavati u njoj. Kako bi mogao odgovorno i pravilo obavljati svoju službu, sakristan je pozvan upoznati se s liturgijskim odredbama Crkve, a posebice s liturgijskim knjigama i uputama. Stoga treba proći prikladne tečajeve formacije. U župnim zajednicama u kojima nije organizirana služba zvonara kao zasebna, sakristan/ka se brine i o zvonjenju. Služba sakristana zahtijeva diskeciju i samozatajnost.

Pastoralni animator

Animator je osoba koja ima temeljnu teološku formaciju, ali i dostatnu specifičnu formaciju za animiranje određene skupine vjernika u župnoj zajednici ili za animiranje određenog područja pastoralnog djelovanja. Službu obavlja pod vodstvom župnika kojemu je od osobite pomoći u animiranju raznih pastoralnih događaja u župi, a spreman je staviti se na put trajne teološko-pastoralne formacije. Pastoralni animator ili asistent može pomagati župniku, ali i župnom kateheti, u pastoralno-katehetskom radu bilo da se radi o animiranju ili vođenju određene skupine vjernika ili preuzimanju bilo koje pastoralno-katehetske inicijative u župi (organiziranje tematskih kampova za djecu školske dobi za vrijeme školskih praznika, organiziranju i vođenju župnih hodočašća, slavlja, nedjeljnih druženja neposredno nakon svete mise, pomaganju oko održavanja župne mrežne stranice, uređivanju župnoga lista, radijskih emisija vjerskog sadržaja, osmišljavanju programa za provođenje slobodnog

Nastavak na str. 20

na put specifične glazbene i teološke formacije.

Orguljaš

Orguljaš svira za vrijeme liturgijskih slavlja. Kako bi na odgovarajući način obavljao svoju službu, potrebno je da ima prikladnu stručnu glazbenu, ali i dostatnu liturgijsko-teološku naobrazbu. Službu obavlja pod župnikovim vodstvom i u stalnom je dosluhu sa zborom i zborovođom.

Zborovođa

Zborovođa je osoba koja animira i uskladjuje djelovanje župnog zabora te obavlja i dirigentsku ulogu u zboru. U odnosu na zbor, zborovođa je u

UDBINA: SREDIŠNJE MISNO SLAVLJE DANA HRVATSKIH MUČENIKA

Hrvatski mučenici – uzori, putokazi i zagovornici

Crkva, ako želi ostati vjerna svojemu poslanju, ne smije šutjeti, ne smije popustiti pred napastima interesa i kompromisa, mora poput proroka stati na stranu istine bez obzira na cijenu koju će za to morati platiti, poručio biskup Egidije Živković na slavlju u Udbini.

Gradiščanski Hrvat mons. Egidije Živković, željezanski biskup, predvodio je u subotu 25. kolovoza na Udbini središnje misno slavlje Dana hrvatskih mučenika. Uz domaćega gospičko-senjskog biskupa Milu Bogovića u koncelebraciji su bili nadbiskupi riječki Ivan Devčić i zadarski Želimir Puljić, biskupi šibenski Ante Ivas, varaždinski Josip Mrzljak, sisački Vlado Košić, bjelovarsko-križevački Vjekoslav Huzjak, porečko-pulski Dražen Kutleša, zagrebački pomoćni Ivan Šaško, celjski Stanislav Lipovšek te izaslanik vrhbosanskoga nadbiskupa kardinala Vinka Puljića mons. Luka Kesedžić.

U pozdravu na početku misnoga slavlja biskup Bogović istaknuo je kako je to prva proslava nakon posvete crkve, a ujedno uz Dan hrvatskih mučenika od sada Crkva u Hrvatu obilježava i Dan spomena na sve žrtve totalitarnih režima. To obilježavanje imat će uvijek vjernički, crkveni karakter, „nećemo slaviti ničiju pobjedu među zarađenim stranama ili pušku pobjedničku ili poraženu, nego i dalje ostaje Križ ono čime ćemo se mi hvaliti”, upozorio je biskup Bogović. Prisutnost biskupa gradiščanskih Hrvata kao voditelja slavlja ocijenio je zakovitom, dodavši kako je upravo među gradiščanskim Hrvatima nastao poticaj da se kao ovogodišnja misao vodilja uzme raseljenost Hrvata i nacini njihova duhovnog objedinjavanja, te da se križ krvavskih biskupa uzme kao simbol njihove povezanosti sa starom domovinom. Tu ideju protgnuli smo na cijelu seljenu Hrvatsku. Svjesni smo da su gradiščanski Hrvati početak i simbol hrvatskoga seljavanja. Njihovo je seljenje izravna posljedica tragedije našeg naroda na ovome polju, rekao je biskup Bogović.

Biskup Živković u propovijedi je istaknuo svoju radost i zahvalnost Božu na zajedništvu u misnom slavlju na tom „simbolikom bogatom i svetom

hrvatskom oltarištu”, te prenio pozdrave iz Gradišća, „gdje već 500 godina čuvamo svoju katoličku vjeru i svoj hrvatski jezik i tradiciju”.

Udbina je propovjedaonica s koje upućujemo poruku cijelom hrvatskom narodu, s Kravavskog polja bacamo pogled na cjelokupnu našu povijest – ovde su sva naša stradanja i stratišta na jednome mjestu. Ovo je mjesto na kojem čuvamo tragove mučeništva i

nostima i prema svim ljudima”. „Svi oni su razlog da je Udbina ne samo mjesto stradanja nego i mjesto nade. Uzvisina je ovo s koje puca pogled daleko, daleko – sve do vječnosti”, istaknuo je mons. Živković.

Vizija proroka Izajie potaknula ga je da se „danasm i ovdje zamisli nad sudbinom dragog mi hrvatskog naroda”. „Nakon stoljeća stradanja, pretrpani raznoraznim jarmovima, udara-

Željezanski biskup Egidije Živković predvodio koncelebrirano misno slavlje na Udbini

zaboravu otimamo uzore samoodričanja; častimo one koji su se u okruženju mržnje odlučili za ljubav. Prisjećamo se žrtava daleke i nedavne prošlosti, čvrsto vjerujući da autentično mučeništvo nije ni slučaj niti sklop okolnosti iz kojih nije bilo drugog izlaza. Mučeništvo je kruna i vrhunac posve svjesnog opredjeljenja za vjernost, istaknuo je željezanski biskup.

Spomenuo se hrvatskih mučenika, uzora svjedočenja ljubavi, među ostalima Miroslava Bulešića, s. Žarko Ivasić, 66 ubijenih hercegovačkih franjevaca, Drinskih mučenica, fra Rafe Kalinića, dva svećenika, gradiščanska Hrvata, bl. kardinala Alojzija Stepinca, kao i onih za koje je pokrenut postupak, npr. za dominikanca Dominika Baraća. Spomenuo se i brojnih neznanih koji su „odolijevali zovu mržnje, zla i osvete i čiji je životni stav bio birati dobro u svim okol-

ni i sibani sa svih strana, pa i s onih s kojih to nismo očekivali, sanjali smo i umirali za slobodu. Danas ovaj narod poniran i prgnut poput prosjaka puže i kuca pred vratima umorne starice Europe, spreman žrtvovati ne samo svoje sinove nego i mnoge vrijednosti i bogatstva za mrvice koje preostaju na stolovima njenog bogatstva i moći. Izgleda da smo prebrzo zaboravili krv kojom je sloboda plaćena. Ne mogu prešutjeti činjenicu da mnogi Hrvatsku danas doživljavaju kao zemlju bez nade, prepunu ljudi svladanih letargijom i beznađem. Od razočaranih branitelja do mladih koji svugdje osim u riječi vide svoju budućnost”, rekao je željezanski biskup i osvrnuo se pritom na zadaču Crkve u ovom povijesnom trenutku.

„Crkva, ako želi ostati vjerna svome poslanju, ne smije šutjeti, ne smije popustiti pred napastima interesa i

kompromisa, mora poput proroka stati na stranu istine bez obzira na cijenu koju će za to morati platiti. Kada stvari nazivamo njihovim pravim imenima, kada kažemo da je pobačaj ubojsvo, a ne pravo žene da raspolaže svojim tijelom, da su istospolni brakovi i njihovo usvajanje djece izopačenje ljudske prirode, a ne dostignuća suvremene demokracije, da je poigravanje s genetikom ponovni pokušaj čovjeka da se igra Stvoritelja, a ne napredak znanosti, onda nam kažu da smo zaostali i konzervativni, da ne razumijemo čovjeka i njegove potrebe, onda smo kočničari na putu u, priznat ćete, u najmanju ruku nejasnu i zamagliju budućnost", upozorio je mons. Živković, te istaknuo: „Bojim se budućnosti, bojim se Europe u čijem se ustavu ne smije spomenuti Božje ime, bojim se da Hrvatsku u čijim temeljima ne bi bile ugradene kršćanske vrijednosti". Izrazio je čvrsto uvjerenje da Crkva danas mora biti „proročki glas, glas nađe koji će ovom narodu neumorno navještati da ga Bog nije ni prevario ni ostavio ili zaboravio".

Govoreći o poruci današnjeg Evangela: Krist Kralj – Kralj svega stvorenoga, napomenuo je da u ljudima ima nešto što se, ponekad i nesvesno, opire svakoj vlasti i autoritetu. Usto, „mnogi naši zemaljski vladari, vrlo brzo nakon što se uspnu na svoja prijestolja i zaposjedu svoje vile i rezidencije, zaborave svoja obećanja, zaborave služiti narodu". Krist Kralj govorio je o Kraljevstvu koje se razlikuje od svih drugih, utemeljenom ne na sili i oružju, nepravednim zakonima i novcu, sebičnim interesima i lažima, nego na ljubavi – a dogadanja na Kalvariji vrhunac su ljubavi, posljednji čin sveđočanstva o Kraljevstvu koje započinje i trajat će vječno, rekao je biskup Živković, istaknuvši da su nakon te pre-

sude i sramotne smrti postala upitna sva ljudska sudišta i presude bilo gdje u svijetu. Poručio je da je u našim dlanovima sjeme i o nama ovise plodovi. „Ako prihvatiš da je moguće započeti iznova i ako sjeme budućeg kraljevstva budeš zalijevao strpljivošću i blagošću, katkada i bolom i patnjom, vidjet ćeš odraze Vječnosti i u svojoj obitelji i na svom radnom mjestu i u svojoj župnoj zajednici i u ovoj dragoj zemlji Hrvatskoj", istaknuo je mons.

mo na umu životni stav jednoga od najvećih, blaženog kardinala Stepinca: 'Ja sam za svoje uvjerenje sposoban podnijeti ne samo ismješivanje, prezir i poniženje, nego, jer mi je savjest čista, pripravan sam svaki čas i umrijeti', istaknuo je propovjednik, dodavši da su mnogi, napajajući se na Stepinčevu uzoru, godinama podnosi strahote jugoslavenskih kaza-mata, izgnanstva, pa i umiranja. „Bi-lo je to vrijeme – koliko god ga neki

danas pokušavali neutemljeno uljepšavati – prepuno lažnih svjedočanstava, egzekucija bez sudova i optuživanja bez dokaza", napomenuo je biskup Živković te zaključio da bi hrvatski mučenici s ovog svetog mesta danas poručili da budemo Crkva glasna, iskrena, nepokolebljiva i nepotukljiva i narod ponosan na svoju povijest i svoje kršćanske vrijednosti za koje su toliki žrtve podnosiли i umirali; da čuvamo domovinu i ne zaboravimo patnje i krv kojom je naša sloboda plaćena. Neka nam hrvatski mučenici budu uzori, putokazi i zagovornici na našem životnom putu, rekao je na kraju homilije biskup Živković te sve preporučio zagovoru svih hrvatskih mučenika u domovini i iseljeništvu.

Nakon popričesne molitve riječ zahvale predvoditelju slavlja, kao i svima koji su se ugradili u njega, te dalje daju potporu dovršetku projekta Crkve hrvatskih mučenika izrekao je biskup Bogović, a biskup Živković podijelio je blagoslov Krbaškim križem koji je dobio na dar.

Misno slavlje pjevanjem su uveličali udruženi zborovi Gospičko-senjske biskupije pod ravnjanjem Ivana Prpića.

Prije misnog slavlja održana je pobožnost križnoga puta, a nastupili su i KUD-ovi.

Tekst i snimka: IKA

Crva hrvatskih mučenika na Udbini

Kada stvari nazivamo njihovim pravim imenima, kada kažemo da je pobačaj ubojsvo, a ne pravo žene da raspolaže svojim tijelom, da su istospolni brakovi i njihovo usvajanje djece izopačenje ljudske prirode, a ne dostignuća suvremene demokracije, da je poigravanje s genetikom ponovni pokušaj čovjeka da se igra Stvoritelja, a ne napredak znanosti, onda nam kažu da smo zaostali i konzervativni, da ne razumijemo čovjeka i njegove potrebe, onda smo kočničari na putu u, priznat ćete, u najmanju ruku nejasnu i zamagliju budućnost, rekao je mons. Živković u propovijedi.

Živković i poručio: „Ovim svjetom nećemo proći drugi put. Nemojmo od-gadati ljubav. I ne zaboravimo: raspeti Kralj je s nama, nikada nas neće osta-viti same ili zaboraviti ili prevariti“.

„I dok se s ljubavlju i ponosom prisjećamo svih naših mučenika, imaj-

Piše:
dr. Anton
Tamarut

Kada kažemo za Crkvu da je Kristova obitelj, tada mislimo na ono životno zajedništvo vjernika s Kristom koje nastaje sakramentom krštenja, i u kojem je duhovna povezanost čvršća od tjelesne, a vječni život važniji od vremenitoga. U tom je zajedništvu prolazni život osmišljen vječnim životom. U obiteljskom zajedništvu vjere, nade i ljubavi otkriva se uzajamna sličnost i različitost, uočava bogatstvo poziva, službi i dara koje je pojedinac primio ne tek za sebe, nego prvenstveno za druge, za cijelu obitelj. Da bi odgovorio na milosni dar zajedništva s trojedinim Bogom, Isusov miljenik treba biti poslušan Duhu Svetom, te se mora savjesno i odgovorno služiti primljenim darom i povjerenom službom. Ne samo u maloj, „kućnoj Crkvi“ – obitelji, zasnovanoj na sakramentu ženidbe, nego i u velikoj, općoj i mjesnoj Crkvi – obitelji, zasnovanoj na jednom krštenju, svi trebaju biti podložni „jedni drugima u strahu Kristovu“ (usp. Ef 5,21). Drugim riječima, suradujući s Duhom Svetim, svi trebaju ugadati Kristu, a to u koničnici znači: Svi trebaju poput njega tražiti i vršiti ne svoju, nego Očevu volju. To je naime jedini način kako se dokazuje pripadnost njegovoj obitelji.

Crkva – Kristova obitelj

Crkva kao Kristova obitelj sabrana u Duhu Svetome nije neka ekskluzivna i elitna zajednica kojoj bi pripadali samo iznimno nadareni i pametni pojedinci ili pak osobe s posebnim duhovnim i moralnim osobinama. Jednako tako, ona nije samo utočište za siromašne, bolesne, neuspješne i nesretnе ljudi. Crkva također nije udruženje određenih životnih, društvenih i poslovnih skupina. Nju nije moguće djeleći ni po dobним skupinama: na Crkvu djece, mladih, odraslih i starih osoba. Crkva je uvijek i svugdje jedna Kristova obitelj u kojoj zajedno žive, Gospodinovu smrt navještaju, njegovo uskrsnuće slave i njegov slavni dolazak isčekuju, jedni i drugi, slični i različiti: Odrasli žive i slave s djecom, mlađi sa strnjima, zdravi s bolesni-

Obiteljski život Crkve

Veličina i ljepota Crkve nalazi se i u njenom obiteljskom trpljenju.

ma, bogati sa siromašnima, učeni s neukima, spretni s manje snalažljivima. Takvo zajedništvo posebno dolazi do izražaja na euharistiji – središnjem slavlju Crkve. Iz tog razloga, trebalo bi između ostalog težiti i k tome da cijela obitelj bude na istom euharistijskom slavlju, jer je narav Crkve koja slavi euharistiju i koju euharistija čini upravo obiteljska. U euharistiji se Crkva prepoznaće i ostvaruje kao velika obitelj kojoj je Krist glava. U njoj se najbolje zrcali Crkva kao ikona i otajstvo trojedinoga Boga, kao otajstvo Božjega obiteljskog jedinstva i za-

više različitih osoba. I u obitelji, ako krene po zlu jedan član obitelji, trpi cijela obitelj, ili pak, ako jedan član obitelji živi časno, to je cijeloj obitelji na čast. Tako se npr. Crkva tješi, dići i raduje herojskim krepostima i djelema svojih sinova i kćeri. Brojni su sveci i danas njezin pravi ponos i sjaj. No, nažalost, ona nerijetko trpi i stid i neugodnosti zbog grijeha i sablazni pojedinih svojih članova.

Upravo zbog neposluha i stranputica svoje djece, Crkva gdjekad može posumnjati u ispravnost svoje obiteljske naravi te vjerovati kako bi možda neki drugi duh i oblik društva bili za nju primjereni i učinkovitiji. Može joj pasti na pamet da umjesto molitve, razgovora i uvjerenja, strpljenja i praštanja, pribjegne ljutnji, srdžbi, zapovijedanju, prijetnji i kažnjavanju, sve do izopćenja. U strahu od „prevelike“ slobode, tvrdoglavosti i samovolje svoje djece koja su često slična jednome ili drugome sinu iz prisподобе o Milosrdnom oca (usp. Lk 15,11-32), Crkva može posegnuti za mjerama i ponašanjem koje obično u strahu od narušavanja društvenog potreka ili stranačke stegje koriste države ili političke stranke. A može, ponizna i svjesna da njezina obitelj, jer u njoj žive sinovi, a ne robovi, ne može biti bez trpljenja, bez bolnih i neugodnih situacija, oponašati stav i ponašanje Milosrdnog oca koji ne opravdava ponašanje svojih nezahvalnih sinova, ali poštuje njihovu slobodu; zbog njihova hirovitog, lakounog i tvrdoglavog ponašanja on trpi i podnosi sramotu i neugodnosti.

Sinovi mogu sebe same isključiti iz obiteljskog zajedništva; napustiti dom i obitelj, ali Otac ih ni tada ne osuđuje i ne otpisuje, već se strpljivo nada njihovom povratku; vrata obiteljskog doma i svoga srca on mi nikada ne zatvara; jednoga i drugoga ljubi i kad su oni prema njemu grubi i griešni. Oni su uvijek njegovi sinovi. Veličina i ljepota Crkve nalazi se i u njenom obiteljskom trpljenju, kada koji putu njezina djeca biraju stramputice života, a ona se poput Milosrdnog oca ne prestaje smjerno nadati njihovu povratku.

Sinovi mogu sebe same isključiti iz obiteljskog zajedništva; napustiti dom i obitelj, ali Otac ih ni tada ne osuđuje i ne otpisuje, već se strpljivo nada njihovom povratku.

jedništva. U tom pogledu posebne mije za djecu, za mlađe i za stare, kada se obitelj na neki način razdvaja i raslojava, trebale bi biti više iznimka nego redovita praksa. Ljepota Crkve kao Božje obitelji upravo je u jedinstvu i zajedništvu mnogolikih različitosti koje na poseban način dolaze do izražaja u jedinstvenom liturgijskom slavlju i prostoru. Veoma je važno da svi članovi obitelji, ako je ikako moguće, u istoj euharistijskoj žrtvi dožive „izvor i vrhunac svega kršćanskog života“ (LG 11), da budu jedni drugima svjedoči poruke koju su čuli na zajedničkom slavlju i pomoći da istu mogu lakše u medusobnim odnosima ostvariti.

Jedno Tijelo – različiti udovi

Na jedinstvenom Tijelu kojem je Krist glava, žive različiti udovi koji se jednako brinu jedni za druge: „I ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi“ (1Kor 12, 26). Pavlova slika tijela primijenjena na Crkvu ima i duboko obiteljsko značenje. Sve, naime, što je rečeno o tijelu vrijedi i za obitelj koja je sastavljena od

Das Fest der Kreuzerhöhung

Am 14. September feiert die Kirche das Fest der Kreuzerhöhung, welches seinen Ursprung in Jerusalem hat; dort ließ Konstantin der Große eine Basilika über dem Grab Jesu errichten, die am 13. September 335 feierlich eingeweiht wurde. Einer Überlieferung nach wurde das Heilige Kreuz Jesu von Konstantins Mutter, Kaiserin Helena, fünfzehn Jahre zuvor auf dem Kalvarienberg aufgefunden, das sie dann in die Basilika zur Aufbewahrung gab. Einen Tag nach der Weihe der Basilika wurde den Christen in Jerusalem am 14. September zum ersten Mal das Kreuzesholz gezeigt („erhöht“) und zur Verehrung dargereicht. Mit der Zeit breitete sich das Fest der Kreuzerhöhung von Jerusalem auch zu den Christen des Westens aus.

Im Jahre 614 verlor der oströmische Kaiser dann das Kreuz in einem Krieg an die Perser; doch Kaiser Heraklius (610-641) gelang auf wundersame Weise die Wiedergewinnung des Heiligen Kreuzes. Eine erste Bedingung des Friedensangebotes von Heraklius war die Rückgabe des Heiligen Kreuzes Jesu an die Christen. Die besiegteten Perser mussten auf diese Bedingung eingehen und Kaiser Heraklius selbst brachte diese hochverehrte Relieque am 3. Mai 628 an ihren Platz nach Jerusalem zurück. Dabei geschah etwas Unerklärliches. Vor dem Stadttor stoppte plötzlich der feierliche Zug. Irgendetwas hielt den Kaiser auf, und es gelang ihm nicht, das Tor zum Golgotahügel zu durchschreiten. Auf Anraten des Bischofs von Jerusalem Zacharias legte der Kaiser sein Prunkgewand und all seinen Schmuck ab und zog selbst die Schuhe aus. Barfuß und nur mit weißem Linnen bekleidet durchschritt der Kaiser dann das Tor und brachte die Kreuzrelieque wieder in die Grabeskirche hinter dem Golgotahügel.

In gewisser Weise haben auch die Kroaten anteiligen Verdienst an der Rückgewinnung der Kreuzrelieque. So beschreibt der byzantinische Kaiser Konstantin VII. Porphyrogennetos im 32. Kapitel seines Werkes „De Admi-

nistrando Imperio“, welches eine Art politischer Ratgeber zur Regentschaft des Reiches war, folgendes: in der Zeit als Kaiser Heraklius im Osten Krieg zur Rückgewinnung des Heiligen Kreuzes führte, rief er die Kroaten aus Weißkroatien, die damals in der Gegend des heutigen Krakau angesiedelt wa-

Heiligen Stuhl, segnete Fürst Branimir und sein Volk und schrieb in seinem Antwortbrief an Fürst Branimir folgendes: „Meinem lieben Sohne Branimir Den Brief Deiner Herrlichkeit lesend, entnehmen Wir mit Freuden, welchen Glauben und welche aufrichtige Verehrung Du gegenüber der Kirche des

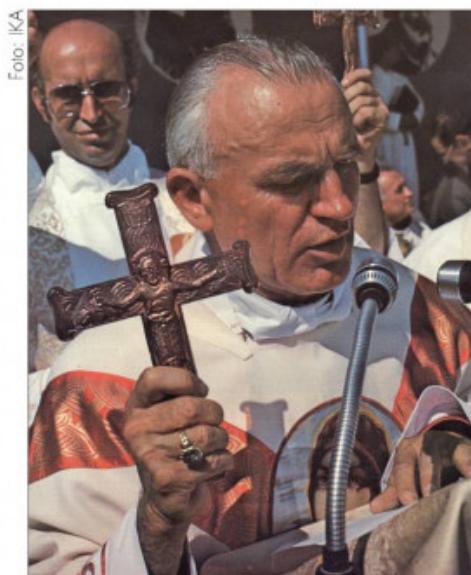
Heiligen Peter und Paul und Uns gegenüber hegst; deshalb danken Wir Deiner Herrlichkeit ganz besonders, umarmen Dich im Geiste und nehmen Dich mit väterlicher Liebe als den am meisten geliebten Sohn auf, der Du jetzt rückkehrst in die Arme Deiner Mutter, der heiligen apostolischen Kirche, aus deren klarer Quelle Du und Deine Vorfahren den süßen Trunk der heiligen Lehren geschöpft hast.“

Wir bleiben Dir in apostolischer Güte zugetan. Als Wir am Tage der Himmelfahrt Christi die Messe am Altare des Heiligen Petrus lasen, erhoben wir die Hände gegen den Himmel und segneten Dich, Dein gesamtes Volk und Dein ganzes Land ...“

In Gedenken an dieses sehr wichtige Ereignis in der Christianisierungsgeschichte des kroatischen Volkes und aus Anlass des 1.100 Jahrestages des Briefwechsels zwischen Fürst Branimir und Papst Johannes VIII. begannen am 2. September 1979 in Nin die Feierlichkeiten zum Branimir-Jubiläumsjahr, an welchen rund hunderttausend gläubige Menschen teilnahmen. Der damalige Erzbischof von Zagreb und späterer Kardinal Franjo Kuharic sprach feierlich mit dem hocherhobenen, geweihten Branimir-Kreuz das „Glaubensbekenntnis der katholischen Kroaten“.

Möge das diesjährige Fest der Kreuzerhöhung, insbesondere die ausgewanderten Katholiken der Kirche Kroatiens an das Treuegelöbnis und die Wahrung des Vermächtnisses ihrer Vorfahren erinnern, das am damaligen Tag feierlich gesprochen wurde: „Mit meinem Leben möchte ich meinen Taufbund mit Gott bekräftigen und somit das heilige Glaubensgelübde meiner Vorfahren zu Jesus Christus und die Treue zur Katholischen Kirche erneuern.“

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

1979 bei den Feierlichkeiten in Nin: Kardinal Franjo Kuharic spricht das Gebet zur Erneuerung des Taufgelübdes der Kroaten mit dem geweihten Kreuz des Branimir-Jubiläumsjahres.

ren, in die heutigen Gebiete Kroatiens, um dort die Westgrenze gegen die Avaren zu schützen. Die Kroaten waren zu diesem Zeitpunkt zwar noch ein heidnisches Volk, kämpften aber schon als solches für das ehrenwerte Kreuz. Demzufolge halfen sie dem Kaiser bei der Rückeroberung des Kreuzes, indem sie die westlichen Grenzen seines Reiches beschützten. Er legte es den Kroaten regelrecht auf, um das Kreuz – das Symbol der Erlösung und des Christentums überhaupt – zu kämpfen; die Geschichte des kroatischen Volkes steht also seit ihrem Beginn unter dem Zeichen des Heiligen Kreuzes.

Bereits kurze Zeit nach der Christianisierung der Kroaten setzten der kroatische Fürst Branimir und Bischof Teodosije von Nin am 7. Juni 879 bei Papst Johannes VIII. die internationale Anerkennung des Staates Kroatien durch. Papst Johannes VIII. bestätigte die Treue des kroatischen Volkes zum

VATIKAN

Jahr des Glaubens

Papst Benedikt XVI. hat am 16. Oktober 2011 mit einem Motu Proprio aus Anlass des 50. Jahrestages der Konzilseröffnung ein „Jahr des Glaubens“ ausgerufen und schreibt darin: „Die ‚Tür des Glaubens‘ (vgl. Apg 14,27), die in das Leben der Gemeinschaft mit Gott führt, steht uns immer offen...“

Der Papst ermutigt dazu, „den Weg des Glaubens wiederzuentdecken, um die Freude und die erneute Begeisterung der Begegnung mit Christus immer deutlicher zutage treten zu lassen“ und so der tiefen Glaubenskrise in der modernen Gesellschaft entgegenzuwirken. Das Jahr des Glaubens beginnt am 11. Oktober 2012, dem 50. Jahrestag der Eröffnung des Zweiten Vatikanischen Konzils und endet am Christkönigssonntag, dem 24. November 2013.

Weitere wichtige Daten flankieren den Beginn des Glaubensjahrs: Mit Beginn des Konzilsjubiläums begeht die katholische Kirche die Veröffentlichung des Katechismus vor 20 Jahren.

Ebenfalls im Oktober 2012 wird die Ordentliche Generalversammlung (auch: Vollversammlung) der Bischofsynode zusammentreten, zu der Papst Benedikt XVI. weltweit Vertreter aller Bischofskonferenzen in den Vatikan geladen hat. Die Bischofsynode dauert vom 7. bis 28. Oktober und steht un-

Das Jahr des Glaubens beginnt am 11. Oktober 2012, dem 50. Jahrestag der Eröffnung des Zweiten Vatikanischen Konzils und endet am Christkönigssonntag, dem 24. November 2013.

ter dem Thema „Die neue Evangelisierung zur Weiternahme des christlichen Glaubens“. Somit steht das Jahr des Glaubens auch ganz im Mittelpunkt der Synode.

Erzbischof Dr. Robert Zollitsch zum Jahr des Glaubens: „Das von Papst Benedikt XVI. für das kommen-

**ANNO DOMINI FEDE 2012
2013**

de Jahr ausgerufene „Jahr des Glaubens“ ist eine gute Chance, neue Impulse der Neuereligionierung in unserem Land zu setzen. Wir werden in der Bischofskonferenz diese Initiative des Papstes aufgreifen.“ (...) „Durch die Reise des Heiligen Vaters sind wir ja von ihm ganz besonders daran erinnert worden, worum es ihm geht, nämlich um den christlichen Glauben und um den Kern des Evangeliums: Der Mensch findet seine letzte Erfüllung bei Gott.“

Zur Pressemitteilung vom 17.10.2011
www.dbk.de

BAMBERG

Erzbischof Schick würdigt russisch-polnische Erklärung als historischen Akt

Erzbischof von Bamberg Ludwig Schick hat die Erklärung zwischen der katholischen Kirche Polens und der russisch-orthodoxen Kirche als „wichtigen Meilenstein der Versöhnung“ bezeichnet. Die Erklä-

rung sei ein großes Hoffnungszeichen für die Annäherung zwischen der orthodoxen und der katholischen Kirche, zwischen Russland und Polen und zwischen dem größten europäischen Staat und der Europäischen Union, sagte der Bamberger Erzbischof, der auch Vorsitzender der Kommission Weltkirche der Deutschen Bischofskonferenz ist, nach einer sechstägigen Russland-Reise.

„Sowohl in Russland als auch in Polen konnte ich feststellen: Die Erwartungen an diese Erklärung sind groß. Sie wurde oft in Zusammenhang mit der Gemeinsamen Erklärung der Deutschen und Polnischen Bischofskonferenz von 1965 gebracht, die überschrieben ist: ‚Das Geschenk der Versöhnung weitergeben‘.“ Sie habe zunächst das Eis zwischen der katholischen Kirche Deutschlands und Polens gebrochen und sich dann auch auf das politische und das gesamtgesellschaftliche Leben beider Länder ausgewirkt. „Eine solche fruchtbare

Entwicklung ist auch der Erklärung der orthodoxen Kirche Russlands und der polnischen Bischofskonferenz zu wünschen“, so der Weltkirche-Bischof.

Sowohl die orthodoxe als auch die viel kleinere katholische Kirche in Russland befinden sich nach Worten von Erzbischof Schick „in einer Phase der Auferstehung“ und könnten auch ein Vorbild für die Kirche in Deutschland und Westeuropa sein. Die katholischen und orthodoxen Christen in Russland seien dabei, nach der Unterdrückung durch den Kommunismus wieder im Alltag der Menschen Platz zu greifen. „Man sieht das daran, dass die Kirchen, die im Kommunismus beschlagnahmt und für Viehhäuser, Magazine und Werkstätten missbraucht wurden, wieder für die Gottesdienste in Betrieb genommen werden; die verwaisten Klöster werden wieder besiedelt“, sagte der Erzbischof.

Text und Foto:
www.erzbistum-bamberg.de

NAŠE ZAJEDNICE

BOL

O. Anto Gavrić potvrđen za novog provincijaladominikanaca

Na skupštini Hrvatske dominikanske provincije u dominikanskom samostanu u Bolu na Braču, u utorak 19. lipnja, o. Bruno Cadore, Učitelj Reda propovjednika, potvrdio je o. Antu Gavrića za provincijala HDP za sljedeće četverogodište. Novu upravu, uz provincijala, sačinjavaju novoizabrani definitori Nikola Mioč, Luka Prcela, Tomislav Kraljević, Alojz Čubelić, Matijaš Farkaš i Zvonko Džankić. O. Anto Gavrić prve zavjete u Redu položio je

1989., a za svećenika je zaređen u Zagrebu 1995. godine. Teologiju je doktorirao na Sveučilištu u Fribourgu na čijem je Teološkom fakultetu pet godina bio predavač.

Profesor je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu, član Societe internationale pour l'Etude de la Philosophie médiévale (Louvain-la-Neuve) te član Hrvatskoga društva katoličkih novinara, prenos i mrežna stranica www.dominikanci.hr.

IKA

MÜNCHEN

Ljetna proslava u hrvatskoj misiji

Prije odlaska na godišnje odmore većine Hrvata iz Münchena i okolnih gradova, voditelj Hrvatske katoličke misije München fra Boris Čarić sa svojim suradnicima i misijskim vijećem u nedjelju 8. srpnja organizirao je ljetnu proslavu, kako bi se uz druženje i pjesmu označio kraj jedne radne godine u kojoj su hrvatski vjernici još jednom potvrdili koliko im je životno bitna vjera svoga naroda i povezanost sa katoličkom misijom. To je bila prva ljetna proslava koju je organizirao novi voditelj misije fra Boris Čarić. Ujedno je ovogodišnja ljetna proslava iskoristena za predstavljanje hrvatskih udruga koje djeluju na području bavarske metropole. Tako su se posjetiteljima proslave predstavili djelatnici Hrvatske nastave Bavarske, Matice hrvatske iz Münchena, Hrvatske zajednice Herceg-Bosne i Hrvatskoga svjetskog kongresa Njemačke. Veliki broj posjetitelja različitih generacija okupio se u dvorištu misije gdje je ljetno vrijeme pogodovalo ugod-

nom ozračju i druženju iseljenih Hrvata. Podjednako veselo je bilo među onima koji su posluživali kavu, pića i kolače, kao i među vrijednim osobama koje je pripremalo jela s roštilja.

su ugodnom svirkom zabavljali mnogobrojne posjetitelje koji su nedjeljno popodne odlučili provesti u hrvatskom okruženju. U crkvi sv. Pavla je služeno misno slavlje u povodu zavr-

Nastup misijskog dječjeg zbora pod vodstvom s. Nikoline Bilić

Mnogobrojne mlade obitelji zajedno su sa svojim mališanima posjetili ljetnu feštu koristeći prigodu za razgovore i ugodno druženje s prijateljima, dok su mališani sebi pronalazili načine zabave. Mladi tamburaši iz misije

šetka vjeronaučne godine uz sudjelovanje velikog broja vjernika koji su mogli uživati u impresivnom nastupu mlađih svirača i pjevača koji djeluju u okviru misije. Tako su stoljetnom crkvom sv. Pavla odzvanjali prelijepi glasovi mlađih pjevača iz dječjeg zbara „Hrvatski slavuj“, i iz zbara mlađih misije, koje neumorno priprema i vodi s. Nikolina Bilić, diplomirana crkvena glazbenica. Nakon nastupa u crkvi mlađi pjevači i svirači su svoje umijeće i ljubav prema crkvenom pjevanju i duhovnoj glazbi potvrdili i pred velikim brojem posjetitelja u kapeli bl. Alojzija Stepinca, koji su njihov nastup nagradili toplim pljeskom. Osim pjevača posjetiteljima su svoje umijeće predstavili i članovi misijskih folklornih skupina. Glazbeni užitak je upotpunio i nastup misijske klape „Croatia“ koje je izvela nekoliko popularnih klapskih hitova.

Tekst i snimke: Andela Drmić

Na ljetnoj proslavi okupio se veliki broj posjetitelja

NICA Biskup Ivas s Hrvatima u Nici

Šibenski biskup Ante Ivas pohodio je Hrvate na jugu Francuske, kojih ima do 3000 iz svih krajeva Hrvatske te Bosne i Hercegovine, te je u nedjelju 17. lipnja na misnom slavlju podijelio sakrament potvrde kojeg je primilo jedanaestero mladih vjernika Hrvatske katoličke misije u Nici. Na slavlju u kapeli školskog centra Sv. Ivana Bosca, gdje se svake nedjelje slavi misa na hrvatskom jeziku, okupilo se oko dvjesto vjernika. Na slavlju se osim najvećeg broja Hrvata okupilo i Slovenaca, Talijana i Francuza.

Slavlje su koncelebracijom uveličali, vlč. Vladimir Švenda, voditelj HKM u Malmöu u Švedskoj i Kopenhagenu u Danskoj, don Roko Glasnović, tajnik biskupa Ivasa, te domaćin vlč. Stjepan Čukman, voditelj HKM u Nici i delegat za Belgiju, Englesku, Francusku, Luksemburg i Nizozemsku, a od 2002. vodi i Slovensku katoličku misiju u Nici.

Riječi dobrodošlice biskupu Ivasu uputila su dvojica krizmanika i vlč. Čukman, koji je izrazio radost što ta Hrvatska katolička misija u svoje 42 godine postojanja i pastoralnog rada preko tih mladih krizmanika doživlja-

Krizmanici s mons. Ivasom, vlč. Čukmanom i vlč. Švendom

va svoju obnovu. Premda postoje mnogi izazovi i opasnosti za vjernika, bitno mjesto zauzima skrb o duhovnim i kulturnim potrebama Hrvata u čvrstoj povezanosti i solidarnosti s rodnim krajem.

U homiliji biskup Ivas govorio je o zajedništvu kao važnom elementu očuvanja identiteta, svoje vjere te obitelji koja je pod udarima i nasrlajima različitih bezbožnih interesnih grupina a tako, nažalost, sve više biva i u Hrvatskoj. Gube se i zatiru lijepe ri-

ječi Otac i Majka, pa se ponegdje govori o roditelju 1. i roditelju 2. Da bi se očuvale te vrijednosti, kazao je biskup Ivas, važno je da se međusobno razumijemo i uvažavamo, da smo tu jedni za druge, te da roditelji i stariji pruže djeci i mladima svu podršku i pomoći u zahljevnom odrastanju u ovom virtualnom svijetu. Imamo dobre mlade, što pokazuju i ovih jedanaestero krizmanika, mi ih pratimo molitvom, zaključio je biskup Ivas.

ika

BERLIN

Proslavljenja 562. obljetnica rođenja M. Marulića

Sudionici proslave kod kipa Marka Marulića u Berlinu

identitet, prigodno su govorili Željko Vranić, predsjednik i Željko Matić, dopredsjednik Društva prijatelja hrvatske škole, potom Reinhard Naumann, gradonačelnik berlinske općine Charlottenburg-Wilmersdorf te Mirjana Božić, ministrica-savjetnica Veleposlanstva RH u Njemačkoj. O Marku Maruliću i njegovu životu čitala je i Anna Maria Matić, učenica Hrvatske nastave Berlin. Potom su govornici, u ime Saveza hrvatskih društava Berlina, općine Charlottenburg-Wilmersdorf i Veleposlanstva RH, pod pjesnikov, tri metra visoki kip, rad kipara Slavomira Drinkovića, postavljen 2000. godine u Berlinu, na trgu Morgenroth, spustili vijence cvijeća. Lijepo je da se iz godine u godinu ta tradicija održava, te da i taj godišnji susret kod Marulova spomenika služi još bližem upoznavanju i povezivanju Hrvata i Nijemaca, hrvatske i njemačke kulture.

Tekst i snimka: Sonja Breljak

Predstavnici Saveza hrvatskih društava Berlina, hrvatskih društava i udruženja, općine Charlottenburg-Wilmersdorf te Veleposlanstva RH okupili su se i ove godine ispred berlinskog spomenika ocu hrvatske književnosti Marku Maruliću u povodu

562. obljetnice pjesnikova rođenja 18. kolovoza. Ispred Saveza hrvatskih društava Berlina, ovogodišnje rođendansko okupljanje organiziralo je Društvo prijatelja hrvatske škole. O Marku Maruliću, njegovoj ulozi i značenju za hrvatski jezik, književnost, kulturu i

ALTÖTTING

Tradicionalno 39. hrvatsko hodočašće u Altötting

Unedjelju 24. lipnja, na svetkovinu Rođenja Sv. Ivana Krstitelja, u organizaciji svećenika i pastoralnih suradnika hrvatskih katoličkih misija Bavarske, Hrvati s područja Bavarske hodočastili su ove godine 39. put u marijansko svetište u Altötting. Nekoliko tisuća Hrvata okupilo se u marijanskom gradu da bi pod plaštem

brižnikom fra Antonom Jojom Markovićem, također iz Münchena, koji su stigli u predvečerje 23. lipnja i sudjelovali u procesiji svjetla koja se tradicionalno održava oko svetišta Blažene Djevice Marije. Jedan hodočasnik stigao je biciklom čak iz Nürnberga.

Svečano misno slavlje svetkovine Rođenja Sv. Ivana Krstitelja predvodio

ljak istaknuo je važnost shvaćanja uloge poslanja Crkve i poslanja svakog vjernika poput poslanja Ivana Krstitelja koji je javno svojim postom i svojim svjedočanstvom ukazao na Isusa. Prečesto su ljudi usmjereni na ono što je lako, ali nije nipošto korisnije jer ne promatra ljudski život u cijelini. Isus je svoje učenike jasno upitao: „Kanite li i vi možda otici?“ – naglašavajući tako slobodu odabira koja je vrlo važna za otvorenost srca i predanje poslanju. Tada se sv. Petar ustaje i svoj pogled usmjerava prema kraljevstvu nebeskom, konačnom ostvarenju života. Jedino takav pogled pod okriljem nebeske zaštitnice dovodi do istinskog života u vieri i ostvarenja životnog poslanja svakog kršćanina poput sv. Ivana Krstitelja. Nakon sv. mise hrvatski vjernici prelavili su središnji trg Altöttinga gdje se nalazi svetište Blažene Djevice Marije. Svatko je mogao posjetiti Gospinu kapelu i u osobnoj molitvi iznijeti joj svoje prošnje i zahvale. Hrvatsko 39. tradicionalno hodočašće završilo je poslijepodnevnom molitvom Večernje i blagoslovom s Presvetim Oltarskim Sakramenton koje je predvodio mons. Josip Mrzljak.

Milodari u iznosu od oko pet i pol tisuća eura bili su namijenjeni Caritasu Varaždinske biskupije. Biskupa i njegovu pratnju primio je i ugostio u svome hotelu „Poinger Hof“ u Poingu kod Münchena istaknuti hrvatski poduzetnik Ivo Sadrić sa suprugom Ružom i obitelji.

F.B.Č.

Misno slavlje predvodio je i propovijedao mons. Josip Mrzljak

nebeske zagovornice isprosili milost potrebnu za svakodnevni život.

Okupljanje Hrvata bilo je sa svih strana Bavarske, a osobito su se istakle dvije skupine hodočasnika: 38 pjesaka koji su zajedno s voditeljem Hrvatske katoličke misije München fra Borisom Čarićem dva dana s pjesmom i molitvom hodočastili iz Münchena, te 30 biciklista koji su hodočastili s dušo-

je varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak. U koncelebraciji su bili svećenici hrvatskih katoličkih misija: vlč. Josip Antonac, fra Boris Čarić, fra Mogomir Kikić, don Mato Križić, fra Ante Jojo Marković, fra Nediljko Norac Kevo, fra Nikica Stjepanović, don Niko Šošić, don Mile Miljko iz Zagreba, te u asistenciji đakon Mate Kutleša iz Münchena. U propovijedi biskup Josip Mrz-

HEIDENHEIM A.D. BRENZ

Međunarodno ulično slavlje

Na međunarodno uličnom slavlju u Heidenheim a.d. Brenz u subotu 30. lipnja nastupile su dječje folklorne skupine iz hrvatskih katoličkih zajednica Aalen i Heidenheim a.d. Brenz. Mlade hrvatske folkloriste iz Aalena vodi Paula Matić, a one iz Heidenheima Andreja Dvojković. Hrvatska zajednica iz Heidenheima predstavila se i svojim štandom pod vodstvom predsjednice crkvenog vijeća Marine Herc, kojoj su na standu pomagali Stjepan Kelcec,

Snimio: A. Pelegić

Ivan Babić, Draženka Babić, Mirjana Jurić, Davor Igrc i Kristijan Herc. Hrvatske zajednice iz Aalena i Heidenheima vodi svećenik Bjelovarsko-

križevačke biskupije vlč. Vilim Koretić. Hrvatski štand posjetio je toga dana i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina.

A.P.

TÜBINGEN

Proslava završetka školske godine

Zahvalno misno slavlje predvodio je voditelj zajednice vlč. Ante Kutleša

Snimio: Petar Ćuk

Dana 15. srpnja vjernici Hrvatske katoličke zajednice Tübingen okupili su se u crkvi sv. Ivana u Tübingenu kako bi misnim slavljem, koje je predvodio voditelj hrvatskih katoličkih zajednica Reutlingen, Met-

zingen i Tübingen vlč. Ante Kutlesa uz potporu raspjevane skupine mladih, proslavili završetak školske godine i na njoj zahvalili Gospodinu. U propovijedi je vlč. Kutleša, služeći se pri-zorom iz luna-parka i Josipovim Ži-

vočnim putem punim uspona i pada, pokušao poučiti, prvenstveno mla-de, da se padovi ne mogu izbjegći, no bitno je zadržati pouzdanje u Gos-podina koji sve okreće na dobro.

Jelena Matošević

OVČAREVO

Zahvala za pomoć obnove župne crkve

Nedavno je župnik župe Ovčarevo, u Bosni i Hercegovini, fra Marinko Didak uputio zahvalnicu naslovljenu voditelju Hrvatske katoličke župe Oca Ante Antića u Frankfurtu, predstavniku Majnsko-rajnske regije fra Petru Kla-pežu. Naime, na hodočašću vjernika iz Hrvatskih katoličkih misija u Marienthal 28. svibnja skupljeni milodari u iznosu od 3.133 eura upućeni su za obnovu župne crkve u toj župi. U zahvalnici između ostalog stoji: „Poštovani subrate fra Petrel Javljam vam se u ulozi župnika župe Ovčarevo, općina Travnik. Naša župa osnovana je 1832. godine tako da ove godine slavimo 180. obljetnicu od njezina osnutka. Velika je to obljetnica kada su u pitanju sve „bure i oluje“ kroz koje je župa Ovčarevo prošla od svojih početa-

ka do danas. U minulom ratu svi župljeni, njih oko 5.000, bilo je protjerano sa svojih stoljetnih og-njišta. Sada u župi živi blizu 2000 župljana što spada u svijetli primjer povratka u BiH. Naša župna crkva spada u red rijetko sačuvanih crka-vâa iz Osmanlijskog vremena. Sagradena je 1869. godine pod vod-stvom našeg poznatog fratra iz trav-ničkog kraja fra Jake Baltića koji je sahranjen u našoj crkvi. Crkva je, s-čim se mnogi koji su je posjetili sla-žu, ljepotica u arhitektonskom, po-vijesnom, religijskom, kulturnom i svakom drugom smislu. Svetište crkve odnosno prezbiterij (oltar, am-bon, svetohranište ...), što je sredi-sjiji dio svake crkve u minulom ratu je uništen zbog čega se sv. misa slu-žila u posljednjih 17 godina na običnom improviziranom oltaru od

dasaka, a i drugi dijelovi svetišta su cista improvizacija.

Za prigodu proslave 180. ob-ljetnice od osnutka župe odlučili smo općenito preurediti župnu crkvu iznutra i počastiti je novim oltar-skim prostorom (svetištem), koji je devastiran u minulom ratu. Za spo-menuti projekt koji je u izvedbi pos-lali ste nam novčanu potporu (3.133 eura) koja će nam uvelike pomoći za isplatu radova na unu-trašnjoj obnovi naše župne crkve, pogotovo kada se uzme u obzir te-žina ekonomске situacije u zemlji i veliki troškovi koje ta obnova sa sobom nosi. Ovim putem Vama osobno i svima našim ljudima koji su dali svoj prilog od srca zahvalju-jem! Neka Vas, Vaše suradnike i sve članove misije prati obilje mira i Božjeg blagoslova! ■

MÜNCHEN

Izlet članova zborova u Regensburg

Stotinjak članova crkvenih zborova Hrvatske katoličke misije München, koji pjevaju u crkvama St. Michael – Zentrum, St. Gabriel – Heidhausen, Maria Schutz – Pasing, St. Paul – Theresienwiese, St. Johannes der Täufer – Emmering te članovi misijskog Zbora mladih i klope „Croatia“ posjetili su na spomendan Bezgrješnoga Srca Marijina srednjovjekovni njemački grad Regensburg, koji se od 2006. godine nalazi na popisu UNESCO-ve Svjetske baštine. Na izlet su sa pjevačima posli voditelj misije fra Boris Čarić, fra Ante-Jojo Marković, s. Viktorija Vukanić i s. Nikolina Bilić. Po dolasku u Regensburg najprije su sudjelovali u euharistiji u crkvi St. Pius, u kojoj Hrvati s područja Hrvatske katoličke misije Regensburg već 43 godine svake nedjelje slave euharistiju. Misno slavlje predvodio je voditelj misije fra Boris Čarić, koji je u propovijedi istaknuo: „Današnji spomendor Bezgrješnoga Srca Marijina govori nam o Marijinom potpunoj raspoloživosti Božjim zahtjevima i predanosti u volju Božju. U takvu je srcu Bog pripravio dostajan stan Duha Svetoga.“ Fra Boris je poželio svim pjevačima da poučeni Marijinim zagovorom završiće biti hramom Božje slave. Ujedno se zahvalio pjevačima i njihovim voditeljima: s. Viktoriji Vukanić, s. Marti Jazic i s. Nikolinu Bilić na velikodušnom darivanju i ljubavi koju učaju u njegovanju liturgijskog pjevanja. Nakon svete mise posli su u „Hrvatski dom“ na rubu zo-

padnog dijela starog grada gdje su zajedno ručali, a potom posli u obilozak grada. Regensburg je jedan od najstarijih gradova Njemačke star oko 2000 godina. Smješten je u istočnom dijelu pokrajine Bavarske i broji oko 150.000 stanovnika. Nalazi se oko 120 km sjeveroistočno od Münchena. Srednjovjekovni Regensburg bio je jako važan grad Istočne Europe. Kao glavni grad Bavarske bio je grad europskih dijaloga i političkih pregovora. Kasnije se grad smatrao podobnim i za rješavanje konflikata između katolika i protestanata. Godine 1542., Regensburg, kao i većina slobodnih gradova Carskva, službeno prelazi na luteranstvo, ali ostaje u isto vrijeme i sjedište katoličke biskupije.

Svakako treba istaknuti poznato regensburško sveučilište osnovano 1967. godine, koje broji više od 20.000 studenata, a na kojem je Joseph Ratzinger, današnji papa bio profesor teologije od 1969.–1977. godine. Na kraju cijelodnevnog posjeta Regensburgu sudionici su se sastali na „Kamenom mostu“, koji potječe iz 12. stoljeća. Vitezovi 2. i 3. križarskog rata su njime prelazili Dunav na svom putu u Svetu zemlju. Od „Kamenog mosta“ uputili su se pješke do autobusa odakle su se puni dajmova, zahvalni Gospodinu, kao i voditelju misije fra Borisu, koji je omogućio taj lijepi izlet, radosni i s pjesmom vratili u München.

Dječji zbor „Hrvatski slavuj“ na izletu

I donovi misijskog dječjeg zbora „Hrvatski slavuj“ isli su na svoj izlet u subotu 14. srpnja. Na izlet su se uputili pod vodstvom s. Nikoline Bilić i voditelja misije fra Borisa Čarića. Okupilo su se 44 dana dječjeg zbora u proljetnji 11-ero mama i tata. Uz molitvu i pjesmu autobus je krenuo prema Reisbachu u kojem se smjestio Bayern Park koji je bio cilj putovanja.

Padjeljeni u skupine s roditeljima članovi zbora su cijeli dan veselo zabavljali iduci od igre do igre, od zabave do zabave, od vožnje do vožnje, ispunjavajući radošću cijeli park. Više od šest sati igre, zabave i druženja prošlo je u trenu i došlo je vrijeme povratak.

s. Nikolina Bilić

MÜNCHEN

Monodrama „Govorite li hrvatski?“

Udvorani Hrvatske katoličke misije u Münchenu, u nedjelju 15. srpnja, pred münchenskom multivotom publike izvedeno je monodrama Joško Ševe „Govorite li hrvatski?“, u organizaciji Hrvatske katoličke misije i Generalnog konzulata Republike Hrvatske. Riječ je o monodrami autora, a ujedno i glumca Joško Ševe, koji je predstavio publici tekstove hrvatskih autora od Marušića, Držića, Vojnovića, Matosa, Šeneca, Ujevića do suvremenih pisaca. Kroz dramaturgiju teksta autor je želio iznijeti profiliranje potrebe vrijednosti vlastitoga jezika u noštu sveopće globalizacije, koja sve jaže prodire i na područje naše domovine, a samim time i na područje hrvatskog jezika. Izvedbom punom jakih emocionalnih naboja glumac Joško Ševe oduševio je prisutnu publiku s kojom se nakon predstave rado diruzio i podijelio vlastite doživljaje samoga nastupa kao i sve kompleksnosti same teme izvedene monodrame.

NAŠE ZAJEDNICE

FRANKFURT AM MAIN

Živite svoju vjeru!

U subotu 30. lipnja u kapeli Hrvatske katoličke župe Oca Ante Antića u Frankfurtu kršteni su blizanci David Lovro i Luka Ivan Papić. David Lovro i Luka Ivan rođeni su u Frankfurtu na Majni. Roditelji Mile (iz Gornjih Rujana kod Livna) i majka Ma-

Krštenje blizanaca Davida Lovre i Luke Ivana

rija (r. Čošković, iz Bosanske posavine) pripadaju drugom naraštaju Hrvata u Njemačkoj. Sakrament krštenja, u prisutnosti kumova Boška Peraice i Darka Đereka, te mnoge rodbine i prijatelja,

podijelio je blizancima fra Marko Domazet-Lošo. U propovijedi je između ostalog kazao da „ovi maleni ne znaju što se to sada događa, ali zato je Bog pozvao i roditelje i kumove i svakoga od nas da im budemo svjedoci, jer djeca do svoje sedme godine uče od roditelja. Dijete ne uči samo slušanjem već najviše gledanjem te opipom. Djeca se odgajaju zajedno s nama. Znanje se može stići, a hrana pronaći posvuda, ali sloboda, ljubav i prijateljstvo se moraju doživjeti i iskusiti. To se dobiva osobito od ljudi koji vjeruju. Stoga vjera treba živjeti”, rekao je fra Marko. Članovi obitelji Papić su dugogodišnji i vjerni čitatelji Žive zajednice, a aktivni su i članovi Hrvatske katoličke misije u Offenbachu.

Istoga dana, samo sat kasnije, u istoj misijskoj kapeli u Frankfurtu krš-

Fra Marko krsti malog Marina

ten je i Marin Ivanković, sin Katarine (rođ. Jurčić) i Ivana Ivankovića. Kućovala je Anita Jurčić. Marin je rođen u Frankfurtu. Mladi roditelji Katarina i Ivan pripadaju također drugom hrvatskom naraštaju. Katarina je sa svojom sestrom Stefani (koja je još uvijek vrlo aktivna), bila aktivna u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Frankfurtu, osobito kao pjevačica u zboru i plesačica u folklornoj skupini.

Obiteljima Papić i Ivanković od srca čestitamo i želimo puno radosti i Božjeg blagoslova u životu i kršćanskom odgoju njihove djece. **ljmb**

SLUŽBE U CRKVI

Nastavak sa str. 9

vremena mlađih i djece u župnim prostorima, organiziranju župnog Caritasa, ali i drugih nematerijalnih oblika pomoći građanima s područja župe i sl.).

Vijećnik u pastoralnom vijeću

Vjernik laik može biti izabran u pastoralno vijeće na biskupijskoj ili na župnoj razini. Biskupijsko pastoralno vijeće ima za cilj istraživati i prosudjivati pastoralno djelovanje u biskupiji i na temelju toga biskupu predlagati praktične zaključke. Župno pastoralno vijeće pomaže župniku u unapređivanju pastoralne djelatnosti u župi. Sličnu pomoć pružaju biskupijska pastoralna vijeća na razini biskupije. Pastoralna vijeća imaju savjetodavni glas. Vijećnici se izabiru, a mandati im započinju kada ih potvrdi dijacezanski biskup, koji propisuje i odobrava statute vijeća. Posebna je zadaća pastoralnih vijeća proučavanje pastoralne situacije, općavanje njezinih potreba i problema te predlaganje i ostvarivanje donesenih rješenja zajedno s drugim vijećima. U ovome kontekstu želimo posebno istaknuti veliku vrijednost pastoralne savjetodav-

nosti. Ona se osobito prepoznaje u djelovanju župnog i biskupijskog pastoralnog vijeća. Iako nije riječ o pastoralnom tijelu koje donosi odluke ili koje upravlja župom ili biskupijom, budući da to izravno spada na pastoralnu službu župnika i biskupa, to nikako ne znači da savjetodavnost koju ostvaruju članovi vijeća svojim zauzetim djelovanjem nema značenja. Naprotiv, njihov je doprinos i njihova vrijednost izuzetno važna za dinamiku donošenja odluka kojima je svrha dobro župne, odnosno biskupijske zajednice.

Vijećnik u ekonomskom vijeću

Vjernik laik može biti postavljen u ekonomsko vijeće na biskupijskoj ili na župnoj razini. Ova vijeća sudjeluju u brzi za ekomska dobra biskupije i župe. Vijećnike u biskupijskom ekonomskom vijeću imenuje dijacezanski biskup, koji potvrđuje i manda vijećnika izabranih u župna ekonomска vijeća. Vijećnik u župnom ekonomskom vijeću djeluje zajedno s drugim članovima vijeća pod župnim vodstvom. Trajanje mandata vijećnika, kao i statut prema kojemu se

ravna djelovanje župnog ekonomskog vijeća, određuje dijacezanski biskup. Vijećnik je, pod vodstvom župnika i u suglasju s drugim članovima vijeća, posebno odgovoran za finančne i materijalna dobra župe. Istu odgovornost imaju i vijećnici u biskupijskim ekonomskim vijećima.

Službenik u župnom uredu

Službenik je vjernik koji ima zavren Inštitut za teološku kulturu laika ili Školu za animatore i suradnike. U župnom uredu djeluje na poziv župnika, a uvjet je i biskupovo pisano odobrenje. Službenik pomaže u župnom uredu u poslovima župne administracije. Djeluje kao voloner te na puno ili nepuno radno vrijeme. Službenik se stavlja na put trajne duhovne i stručne formacije. Uvođenje službe župnog službenika u župnom uredu rastereće župnika i župnog vikara te njegova služba može biti vrlo korisna, a ponekad i nužna, osobito u veliki župnim zajednicama.

Iz „Za život svijeta – Pastoralne smjernice za apostolat vjernika laika u Crkvi i društvu u Hrvatskoj“, Hrvatska biskupska konferencija, Glas Koncila, Zagreb, 2012., str. 93-104.

KNIGE

Stazama mladih molitelja

Vinko Kraljević, „Stazama mladih molitelja“, Saleziana, Zagreb, 2012., 148 str.

Jesu li mladi ovoga vremena duhovno bezbržni, polumrtvi, živi? Pitaju li i traže? Imaju li smisla za razbijanje vrednota i jesu li sposobni opredijeliti se za one prave? Imaju li potrebe i nadahnuća zrelo razmišljati, moliti, duboko ponirati u stvarnost i visoko se penjati?

Na kakvim se valovima njišu? Posvjeđočit će to ova knjiga. Njezini su tvorci mlađi kršćani. Oni u njoj glasno govore. U njihovim riječima progovara njihova osobna istina. Ona se izriče kroz tri različita načina: razmišljanje, molitvu i meditaciju. To čini knjigu trošlojnom. Hod od jednog do drugog sloja obilježen je pomacima. On raste od gornjeg prema dubljem sloju čovjekova bića. Kreće se od njegove površine prema središtu. Dodiruje srž njegove stvarnosti. Upućuje čovjeka k izvoru, nosiocu, smislu, osloncu i punini ljudskog i kršćanskog postojanja. Vodi ga u susret s Bogom živim, da bi trajno boravio u njegovoj blizini. Ova je težnja otvorila iskustveno polazište. Iz njega se izvija nepatvorena riječ. U njoj podrhtavaju mladenački životi u svojoj osebujnosti. Čuju se i jauci i radosna klicanja. Vide se suše i radosna lica, padovi i podizanja, zalje-

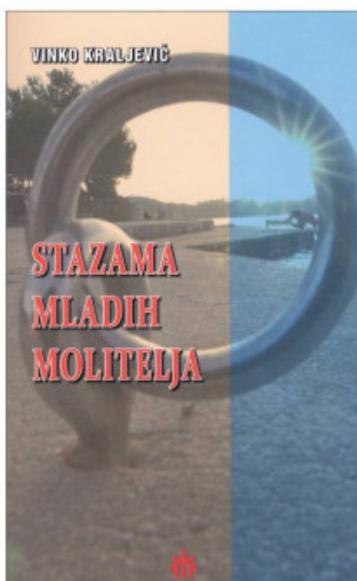
ljenosti za zemlju i uzletaja k nebu. Proviruju strahovi i tjeskobe. Na obzorjima se pojavljuju ohabrenja i nađe. Blistavi je lik Isusa osloboditelja

dati ga. I uvidjeti životnu potrebu trati lice Božje.

Knjiga je izrasla iz vjeronaučnih, molitvenih i meditacijskih susreta mlađih kršćana u župi Marije Pomoćnice (Zagreb-Knežija) kojoj upravljaju salezijanci. Sudionici susreta, studenti, na voditeljevu su pobudu više puta pisali svoja razmišljanja, molitvena nadahnica i meditacijske doživljaje. Glasno su ih navještali zajednici koja ih je pozorno slušala u molitvenom raspoloženju. Učinci su višestruko zasjali u osobnom životu pojediaca i zajednice. Jedan od njih je i ova knjiga. Ona je tek jedno svjedočanstvo: neki mlađi kršćani ovog trenutka upravo ovako izražavaju svoja razmišljanja, molitvena nadahnica i meditacijske doživljaje. U njoj su objavljena dio priloga što su ih studenti izdvojili. Oni su svojim zalogajem ubrzali ostvarenje svoje želje: što prije vidjeti i čitati svoju knjigu i ponuditi je ostalim mlađima.

Knjiga dušobrižnika u Hrvatskoj katoličkoj misiji Srednji Baden sa sjedištem u Karlsruhe dr. don Vinka Kraljevića podijeljena je u tri dijela: Razmišljam, Molimo i Silazimo u dubinu. U njoj je objavljeno ukupno 27 meditacija ilustriranih prigodnim fotografijama.

V.K./A.P.

katkad dohvratno nazočan, a katkad nedogledno dalek. I biva prepoznatljivije imaju li mlađi dosta izazova stati pred svoje duhovno lice. Ogle-

Spomenik od hrvatskih riječi

Malkica Dugeč, „Blagdan riječi hrvatske – Pjesme o hodu jezika hrvatskoga“, Naklada K. Krešimir, Zagreb, 2012., 123 str.

Zbirka pjesama Malkice Dugeč „Blagdan riječi hrvatske“ svakako je posebna knjiga. U suvremenoj hrvatskoj književnosti ne možemo naći slične stihobzirke.

Knjiga je u najvećoj mjeri sastavljena od pjesnikinjinih dosadašnjih knjiga, osnosno pojedinih pjesama iz tih knjiga. Knjiga je to pjesama u cijelosti posvećen jednoj temi – riječi hrvatskoj, hrvatskom jeziku.

To je knjiga koja nam dolazi iz posebnog osvojka hrvatske poezije, iz dijaspora. Taj odvjetak hrvatskog pjesništva do devedesete je bio pre-

pućivan i zabranjivan, a od devedesete naovamo u velikoj mjeri i ignoriran.

Knjiga koju nam je ponudila Malkica Dugeč drugačija je od središnjeg toka hrvatske poetske produkcije. To su zrele pjesme zrele autorice, nešto kao sabrane pjesme s određenom tematskim okosnicom.

Po tom je ova stuhobzirka jedinstvena u hrvatskoj književnosti, ona je, kao što naslov jedne pjesme u zbirici sugerira, svojevrsni „Spomenik od hrvatskih riječi“ hrvatskoj riječi.

Damir Pešorda

**BLAGDAN RIJEČI
HRVATSKE**

Pjesme o hodu
jezika hrvatskoga

Malkica Dugeč

DJECJI KUTAK

Napisala i priredila: Željka Čolić

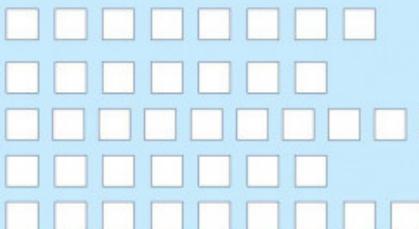
Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Nadamo se da ste se dobro odmorili i da sada puni poleta prihvaćate nove školske izazove. Mi nastavljamo s vašom i našom rubrikom Djecji kutak. Nedavno su završile XXX. Olimpijske igre u Londonu, pa smo se više pozabavili s tom temom kako biste saznali zanimljive detalje. Ostanite nam i nadalje dobroljubni!

Posloži slova i dobit ćeš 5 pojmove u svezi s Olimpijskim igrama

AKITELTA

LIVPANJE

NAGIMSTIKA

TEMORUK

BJEDPODNIK

Znate li...

- da se olimpijski plamen pali u grčkoj Olimpiji sunčevom svjetlošću uz pomoć konkavnog zrcala, a zatim tisuće trkača nose olimpijsku baklju preko svih kontinenata do grada, gdje će se održavati igre
- da olimpijski krugovi na bijeloj zastavi predstavljaju jedinstvo pet (nasejenih) kontinenata (Afrika, Azija, Australija, Amerika i Europa), a boje tih krugova (s lijeva na desno: plava, žuta, crna, zelena i crvena) su odabrane, jer svaka država na svojoj nacionalnoj zastavi ima bar jednu od tih boja
- da od 1924. g. postoje i Zimske olimpijske Igre
- da ovogodišnje „Igre XXX. Olimpijade modernog doba“ nisu 30., nego „tek“ 27., jer zbog Prvog i Drugog svjetskog rata nisu održane 1916.g., 1940. i 1944. g.

Pitalice?

1) Gdje se uvijek pali olimpijski plamen?

- u Londonu
- u Olimpiji
- u Ateni

2) Godine 1896. na Prvim Olimpijskim igrama je bilo 245 sudionika iz 15 država. Koliko ih je bilo 2012.?

- 1.500 iz 24 države
- 5.100 iz 104 države
- 10.500 iz 204 država

3) Olimpijsko geslo na lat. *citius, altius, fortius* na hrvatskom znači?

- brže, više, jače
- brže, dalje, sretnije
- brže, više, spretnije

4) Gdje će se održavati XXXI. Olimpijske igre 2016. g.?

- u Los Angelesu
- u Rio de Janeiro
- u Amsterdamu

5) U kojoj je sportskoj ekipnoj disciplini Hrvatska osvojila zlatnu medalju?

- rukometu
- košarcima
- vaterpolu

Rješenje: 1b, 2c, 3a, 4b, 5c

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

kršćanskih – igara – temelj – osnovan – četiri
zapis – doba – mjestu – baruna – natjecanja

Olimpijske igre (kratica OI) su _____ između sportaša u pojedinačnim i ekipskim disciplinama iz cijelog svijeta. Podrijetlo Olimpijskih _____ potječe iz antičkog doba – iz stare Grčke. Olimpijske igre nazvane su po _____ natjecanja „Olympia“ u sjeverozapadu grčkog poluotoka Peloponeza. Prvi vjerodostojan _____ o održavanju igara datira iz 776. g. prije Krista. Rimski car Teodozije I. ih je 393. g. ukinuo iz _____ razloga. Krajem 19. st. djelovanjem francuskog _____ Pierre de Coubertina igre su ponovno oživjele. Na njegov prijedlog na kongresu u Parizu 1894. g. _____ je Međunarodni olimpijski odbor /engl. International Olympic Committee (IOC). Prve Olimpijske igre modernog _____ održane su 1896. g. u Ateni i otada se održavaju svake _____ godine. Zajedništvo među narodima i približavanje nacija preko sporta je _____ olimpijskog duha.

Kako slavimo?

U središtu našega slavlja moralo bi uvijek biti samo otajstvo slavlja i sakramenta kojega se slavi.

ovoga ljeta nagledali smo se, a možda i naslikali, prizora razuzdanih proslava po turističkim odredištima i plažama diljem svijeta, pa i na onima u Hrvatskoj. Potpuno je razumljivo da se mladež veseli. Nerazumljivo je i neprihvatljivo pritom da ta ista mladež za takva slavlja troši velike količine alkohola, a javna je tajna da se na najpoznatijim odredištima vrlo lako nabavljaju opijati (droge raznih vrsta: marihuana, tablete itd.). Pušenje duhana je na takvim „tulumima“ posve normalno. Sudjelovanje malodobne mladeži, po zakonu još uvijek djece, očito ne smeta ni roditelje niti organe javnoga reda i mira. Tako se i mladi iz inozemstva, koji odmor provode u domovini, odmah priviknu na novo ozračje i „feštaju“ do iznemoglosti. Slično čine i njihovi roditelji, ali na jedan drugi način, uz mnoštvo pečena mesa, alkohola, kave, duhana... Mi smo poznati kao narod koji voli feštu i kod svetog Duje, i na sv. Antu, i na Veliku Gospu, i vanjskim proslavama podjele sakramenata, kao što su prva pričest, potvrda, vjenčanje... Sprovodni obredi i pokop pokojnika ne spadaju u sakramente, ali se u međuvremenu ni pokojnika ne ispraća bez gomile pečenja i alkohola. I to ne samo kada je i sam pokojnik bio ljubimac dobra pečenja i jake kapljice. Kada se to ima u vidu, onda nije ni čudo da jabuka ne pada daleko od stabla i da naši mladi imaju ne samo kamene nego „feštive“ gene.

Ovo je međutim prigoda osvrnuti se ponajprije na slavlja podjele sakramenata u našim katoličkim zajednicama u Europi i svijetu. U mjesecima svibnju i lipnju proslavljene su brojne podjele prve svete pričesti i krizme, a u ljetnim mjesecima vjenčanja. Vjenčanja su se oduvijek izvanjski slavila glasno i bučno, uglavnom uz neukusnu glazbu te uz razuzdane i neumjerene gozbe, te uz smiješne, gotovo poganske običaje (ispijanje pića i razbijanje čaša, rezanje torte, skrivanje mlađenčićih cipela i podvezicaj). U međuvremenu se, međutim, gotovo svaka podjela sakramenta, osobito krštenja, prve pričesti i krizme, slavi izvanjski

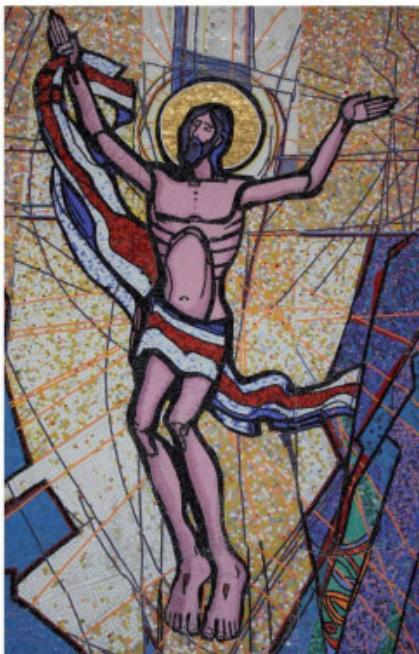
poput svadbe. To bi sve nas vjernike na prvi pogled dakako trebalo rado-vati, što se temeljnim otajstvima naše vjere pridaje takva pozornost i što ona i današnjim kršćanima, napose nama katolicima, toliko puno znače. Kršćani tradicionalno slave podjele sakramenata na dva načina: u bogoslužju, u crkvi, te potom u zajedništvu s drugi-

zerviranjem dvorana i restauracija, a proslave traju zadugo u noć. Da se razumijemo: nitko nije protiv dosto-janstvena vanjskoga slavlja podjele sakramenata, protiv radosti, pjesme, igre, zajedništva, ali valja biti protiv njihove zloporabe u samodopadno insceniranje roditelja, protiv pretjeranog darivanja djeci i mladima, protiv fešta koje se zalijevaju velikim količinama alkohola te često završavaju psovckama, svađama i prometnim nezgodama pa i tragedijama. Također valja biti protiv do-vodenja kojekakvih pjevača i pjevačkih sastava na takva slavlja. Zar se čak iz domovine moraju dovoditi pjevači vrlo sumnjiće kvaliteti, koji uglavnom pjevaju ne narodnjake, nego narodnjačko smjeće? Zar se time slavi krštenje, prva pričest (euharistija), krizma? Takvo je slavlje protiv dosto-janstva samoga sakramenta, ali i protiv potrebite kulturne razine socijalnoga vida proslave. Zanimljivo je da se za takve fešte izdaju ogromni iznosi novca, da se roditelji čak zadužuju, a istodobno se kritizira „bogata Crkva i svećenići“.

Budući da živimo u Njemačkoj, mogli bismo se u ovom slučaju ugledati baš na Nijemce. I oni slave podjele navedenih sakramenata, ali u širem obiteljskom i prijateljskom krugu, tiho i dosto-janstveno, ali ipak svećano. Važni su dakako i jelo i piće, kao i darovi, ali se ne rezerviraju dvorane i restauracije za stotine gostiju, a slavlja ne završavaju s alkoholom i desetima kilograma nepojedena mesa, kolaca i druge hrane. Naprotiv u slavlje je uključena i zdrava šetnja nakon ručka, ugodni razgovori i susreti s rodbinom i prijateljima. Nepobitna je razlika u mentalitetu, ali nije sramota slaviti ni u uskom obiteljskom krugu, kada za veliku feštu na hrvatski način ne mogućnosti.

U središtu našega slavlja moralo bi uvijek biti samo otajstvo slavlja i sakramenta kojega se slavi. Ako je to slučaj, onda se ni vanjsko slavlje neće morati začinjavati modernim legalnim otrovima (alkoholom, duhanom...) i nazovit glazbom.

T. G.

Detalj s oltarnog mozaika u franjevačkoj crkvi sv. Ante Padovanskoga na Šubićevcu u Šibeniku (autor: Josip Botteri Dini).

ma, u vedrom i opuštenom raspoloženju. U tomu dakako nije ništa sporno. Crkva kao zajednica vjernika tako slavi i treba slaviti. Postavlja se međutim pitanje, kako se slavi i u što se prometnu mnoga naša slavlja. Neki oblici takvih slavlja idu čak do kršćanske suprotnosti: do gubitka identiteta sakramentalnoga slavlja, do gubitka dosto-janstva same proslave, pa i do gubitka elementarne kulture. Takvu praksu oštiro su kritizirali i pojedini domovinski biskupi i katolički mediji. Slična je praksa u iseljeništvu. Na vanjska slavlja krštenja, prve pričesti i krizme troši se najveći dio energije i novca. Čak i oni, koji socijalno i financijski ne stoje baš dobro, prisiljeni su priredavati vanjske fešte s mnoštvom uzvanika i re-

KATOLIČKI KALENDAR ZA 2012.

Križ krbavskih biskupa simbol iseljene Hrvatske

Pod naslovom „Duhovno zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske“

Gospičko-senjska biskupija i ove godine uoči Dana hrvatskih mučenika objavila prigodni kalendar koji je u znaku iseljene Hrvatske, budući da je ove godine misno slavlje na proslavi Dana hrvatskih mučenika predvodio gradišćanski Hrvat, biskup Željezanske biskupije dr. Egidije Živković.

Naslovnica kalendara pokazuje smjerove raseljavanja Hrvatske u posljednjih 130 godina u potrazi za boljim životom. Prije toga najveći iseljenički val bio je u doba ugroze od Turaka i svoje vrhunce imao je od Krbavskog tragedije 1493. do pobjede pod Siskom 100 godina poslije (1593.). U to doba selio se i Križ krbavskih biskupa, pa ga možemo uzeti kao simbol naše raseljenosti. Želimo da on, uz Crkvu hrvatskih mučenika, postane također simbol duhovne i nacionalne povezanosti domovinske i iseljene Hrvatske. Ideja je niknula među

Gradišćanskim Hrvatima koji čine najjaču skupinu Hrvata izvan domovine, a sačuvala se iz tih vremena sve do sada. Danas gotovo da nema zemlje u kojoj nema Hrvata iz vremena eko-

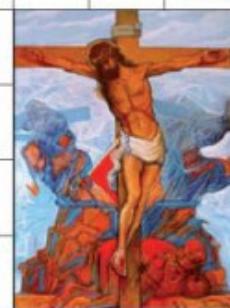
nomske emigracije posljednjih 130 godina. Starije raseljavanje prikazano je u kalendaru na prvi šest mjeseci, a novije u drugih šest mjeseci. Današnji demografski pokazatelji govore da je

NAGRADNA KRIZALJKA

Blagdan 14. rujna

Rješenje poslati najkasnije do 30. rujna

Helena pronašla Kristov križ	Nena- seljen- kraj	Biljež- znamen	Varieti, kuhati	Loko prozimo ikonico	Plijesnuti	Rijeka u Fran- cuskou	Anjuška od milja, Anja	Blagdan 14. rujna	Sumpor	Otok na Jadrani	Birač, glasac	Tomi- slav Ivčić	Tip auto- moba- la marka škoda	Pripovi- jeku puno može
Cipela ►								2	Evo,eno ... ti sad					
Pročitaј 1,2,3									Zagrebač- ka ulica					
1 ►									Bovača					
Znati se orien- tirati												Tonči Trstenjak ►		
Otpadak od sje- ne, Irina				„Metar“ ► Vrsta medvjeda		Stara mijero za dežinu „Welt“			Ud nekih organiz.			Alk. piće		
Otok u Japanu								Strofa s osam stihova						
Posuda za umi- vanje									Hrv. plivač Nikša				jedini koji je preživio potop	
Italija [M. Soldo]		Starorim- ski novčić Oliver Miktar							Dio Nove Gvineje					
Bilješka [puški]									30.slo- vo abe- cede		Japan ►	Kisik ►		
Organi- ski spojevi										„Rep- riča“		„Rabat“		
									Šarena duga rapa popiga					

IZ CRKVE U SVIJETU

Nastavak sa str. 4

Papin komornik mora na sud

ispitivanju svjedoka, ali ne navode jasna imena, nego donose samo kratice njihovih imena i prezimena. Ispitan je i Gabrieleov duhovnik, o. „B“ kojemu je prema vlastitim tvrdnjama predao preslike gotovo svih dokumenata koje je onda on predao Nuzziju. Svjedok „B“ potvrdio je da je od komornika dobio kutiju (s Papinim grbom) i navedno važne dokumente. No, nije znao ništa o sadržaju te kutije, te je sve spasio nakon nekoliko dana jer je znao „da su rezultat nezakonitog i nečasnoga djelovanja“. Istražni postupak gotovo da je zaključio kako Gab-

rijele nije djelovao sam i da su neke osobe barem znale što čini, ako već nisu bile suučesnici. Dakako, riječ je o ljudima koji rade u Vatikanu i njegovim ustanovama. Upravo stoga Sveti Stolica želi postupati temeljito, korak po korak, rekao je o. Lombardi novinarima. Zato će mnogi s nestripljenjem čekati hoće li na vidjelo doći i neke nove činjenice o „Vatikanleaksu“, ne-pouzdanom komorniku i još uvijek ne razjašnjenoj pozadini njegovih čina.

„Tajne“ Benedikta XVI.

Pravosudna je policija još 6. veljače 2012. započela s istragom, koja nije bila lagana, a uslijedila je nakon televizijske emisije „Nedodirljivi“ („Gli Intoccabili“) emitirane na televizijskoj postaji La7, te je podnijela prijavu protiv nepoznatih osoba zbog počinjenja delikata protiv države i njezine vlasti, klevete i nanošenja štete ugledu i dobrom glasu. Nakon toga je Benedikt XVI. ustanovio posebno Kardinalsko povjerenstvo čija je zadaća bila administrativno provesti istragu o „curenju vijesti i širenju tajnih dokumenata“. A onda je 20. svibnja 2012. objavljena knjiga novinara Gianluigija Nuzzija naslovljena „Njegova Svetost. Tajni dokumenti Benedikta XVI“, a već je 23. svibnja ravnatelj sigurnosnih službi iznio sumnje u Paola Gabrielea, optužujući ga za tešku kradu pridržanih dokumenata koji su predani Nuzziju. Svoju je krivnju Gabriele zanijekao i osobnom Papinom tajniku mons. Georgu Günsweinu. Ravnatelj sigurnosnih službi će promicateljima pravde zatražio je stoga ovlaštenje za pretres samoga Gabrielea, ali i njegovog doma i ureda, te je već 24. svibnja izvješteno da je kod njega nadena „ogromna količina dokumenata od kojih su neki vlasništvo i od strogog interesa Svetе Stolice i Države Vatikanskog grada“. Njih je objavio Nuzzi u svojoj knjizi, što je bilo odmah uočljivo. Zato je i Gabriele uhičen, a dokumenti oduzeti. Samo dan kasnije, 25. svibnja, otkriveno je da je Claudio Sciarpellotti bio u stalnom kontaktu s Gabrieleom, pa je po ovlaštenju i nadnjim izvršen pretres u njegovom uredu u Državnom tajništvu. I tamo su pronađeni daljnji dokumenti važni za cijeli kazneni postupak, a Sciarpellotti je lažno svjedočio i pomagao u teškoj kradji dokumenata, te je prekršio službenu tajnu, pa je i on pritvoren, ali sa-

mo na jednu noć. Zbog svih tih činjenica i teških zločina, istražni je postupak nastavljen.

Osobni tajnik pape Benedikta XVI. mons. Georg Günswein okupio je sve najuže suradnike Svetoga Oca, pred kojima je iznio opravданu sumnju da je upravo Gabriele odgovoran za odavanje tajnih dokumenata. No, ovaj se – kako su posvjedočili ne samo mons. Günswein nego i svjedokinja „O“, „M“ i „N“ – čudio kako je uopće moguće da su se „u glavi“ Papinoga osobnog tajnika rodile te sumnje. Kada je 24. svibnja uhičen, tvrdio je da želi suradivati na otkrivanju istine, ali je iskoristio svoje pravo i branio se šutnjom. Istražni sudac tada je donio odluku o pritvoru i osumnjičio ga za zločin teške krade. Drugi je puta ispitán 5. i 6. lipnja, te je odgovarao na pitanja istražnoga suca i priznao da je fotokopirao dokumente te je fotokopije nosio kući, ali ne i izvornike jer bi se primjetilo da nedostaju. Svoje je čine, među ostalim opravdavao mišljenjem da je „posvuda u Crkvi video zlo i korupciju“, te je bio „siguran da će šok, pa i medijski, biti koristan za vraćanje Crkve na njezin pravi put.“ Kao osobu od povjerenja izabrao je novinara Nuzzija, s kojim se susretao na talijanskom teritoriju između studenoga 2011. i siječnja 2012., davao mu više-kratno dokumente, ali nikada nije primio nikakav novac niti je imao bilo kakvu drugu korist. Nuzzi ga je i snimio sa televizijsku emisiju, ali tako da ga se nikako nije moglo prepoznati. Gabriele je priznao da je fotokopije dao i duhovniku „B“, i to gotovo identične, što je ovaj i potvrdio 28. lipnja na ispitivanju, dodajući da ih je nakon nekoliko dana zapalio. Na ispitivanju 21. srpnja Gabriele je priznao da je Nuzziju dao dokumente o kojima ga je ispitivao istražni sudac, a ovaj ga je izvjestio da je kod njega pronađen ček na 100 tisuća eura, što ga je Papi uputio Katoličko sveučilište sv. Antuna iz Guadalupe, vjerojatno zlatni grumen što mu ga je uputio Guido del Castillo iz Lime, te primjerak Eneide u prijevodu Annibala Cara iz 1581. što su je Papi darovao „Obitelji iz Pomezije“. Kako je tada priznao Gabriele, u njegovom se „neredu“ moglo i to dogoditi. Nakon svega, Gabriele prema suđu istražnoga suca više nije samo osumnjičenik, već i optuženik za kazneno djelo teške krade jer je bio svjestan što čini i jer je kod počinjenja kaznenoga djela bio slobodan, pa će mu biti i sudeno, kao i Sciarpelliettu. M.K.

Pohvala

Vrati se Ivica iz škole i kaže tati:

- Tata, tata, danas me učiteljica jako pohvalila.
- A za što, sine?
- Rekla je: Djeco, vi ste svi magarci, ali ti, Ivica, si najveći.

Klupa

Dolazi Perica iz škole neraspoložen.

- Što je, Perice? Koji ti je predmet u školi danas bio najteži?
- Klupa, pala mi je na nogu!?

Poplava

Pita učiteljica malog Juricu:

- Koja je oznaka za vodu?
- H2O.
- A što unači H2O + H2O + H2O?
- Hmm... pa poplava

Da zazvoni

Tata pita sinčića koji ide u prvi razred?

- Sine, što radite na satu?
- Čekamo da zazvonil!?

Pobožno

Dva studenta u kafiću nakon ispita.

- Onda, kako je bilo na ispit u fizike?
- Pobožno!
- Kako to misliš pobožno?
- Kad je profesor postavljao pitanja, ja sam se križao, a kad sam ja odgovarao, on se križao.

Popodne

Zašto Marica nije išla ujutro u školu?

Zato što je nastava popodne!

Džaba

Pita Mate Juru:

- Koja je razlika između džaba i besplatno?
- Jure misli, misli te kaže:
- Ne znam!
- U školu si išao besplatno, ali džaba.

Mogu li si supružnici baš sve reći?

Zaručnici često sanjaju o ljubavi koja će im omogućiti potpunu otvorenost u međusobnim odnosima. Vrlo brzo uvidaju da je jako teško reći baš sve. Je li to uopće moguće? Je li poželjno? Bračno zajedništvo prepostavlja komunikaciju. Koliki supružnici prolaze kroz velike krize koje mogu dovesti čak i do raskida zato što nisu znali razgovarati! Poznajemo moguće prepreke razgovoru među supružnicima: preopterećena satnica, aktivni život koji ne dopušta da se ljudi na duže vrijeme nađu oči u oči... Razgovori se svode na praktična pitanja vezana uz svakodnevne potrebe, a bitna pitanja ostaju po strani.

Što se manje razgovara, to se manje ima reći. To vrijedi za prijatelje, za roditelje i djecu, i naravno za supružnike. To je začaran krug u koji se lako uđe ako se ne pazi. Možemo živjeti pod istim krovom i postati stranci jedni drugima. Mudro je dakle dogovoriti susrete, pa čak i kad se vidimo svaki dan! Ti susreti mogu biti jedna večer u tjednu kada ćemo pod svaku cijenu odbiti bilo kakav sastanak ili poziv; jedan vikend u tri mjeseca kada ćemo naći nekoga da se brine za djecu i ostati sami; nekoliko dana godišnjeg odmora kao obnova bračnog putovanja svake godine.

Treba li sve reći? Traži li iskrenost bračnog odnosa da supružnici ne skrivaju ništa? Znamo da nije dobro reći svaku istinu, posebno kad bi ona mogla biti nepodnošljiva za onoga tko ju čuje. Bračni drug može bez laganja iz ljubavi nešto prešutjeti da ne bi drugoga zdrobio teretom neke istine koju nije (ili još nije) sposoban podnijeti. Pričati sve i svašta, bez razlučivanja, bez najosnovnije tankočutnosti, može biti isto toliko destruktivno koliko i nikada ništa ne reći. U nekim stvarima treba uzeti vremena da bi se, u svjetlu Duha Svetoga, vidjelo što treba reći a što prešutjeti, definitivno ili privremeno.

Svaki bračni drug ima svoj tajni vrt. Komunikacija nije fuzija, komunikacija ne znači apsolutnu iskrenost. Da bismo bili jedno, moramo biti dvoje, drugim riječima, zajedništvo prepostavlja da svaki supružnik zadrži svoju vlastitu osobnost.

Zato je normalno da svatko sačuva određenu intimu, ne zbog skrivanja, nego zbog potrebe da nađe samog sebe. Sve je pitanje povjerenja, jer povjerenje koje supružnike poziva da se jedno drugom otkriju dopušta i da se u punoj slobodi poštuje svačija intima.

www.bitno.net

Lazanje s tikvicama

Sastojci: 1 pakiranje lazana; 1 kg tikvica, 100 gr gorgonzole, 250 gr gauda, 1 vrećica parmezana, sol, papar, po želji malo origana, bešamel od litra mlijeka.

Priprema: Tikvice dobro oprati i narezati na fetice po dužini. Položiti ih na pleh za pečenje, posuti sa malo bijelog luka i peršina, soli i staviti ih peći na 160 °C na dvadeset minuta. U međuvremenu pripremite bešamel umak. U vatrastalnu zdjelu stavite malo bešamela umaka, složite prvi red lazana, zalijte sa bešamelom, složite tikvice, dodajte naribani sir gauda i pola izmrvljene gorgonzole. Nakon toga opet slijedi, lazanje, tikvice, sir gauda i izmrvljena gorgonzola. Na kraju idu lazanje, zalijte ostatkom bešamela, prekrjite ostatkom naribane gauda i pospite parmezonom. Staviti ih u pećnicu na 200 °C oko 30-40 minuta.

Photo by gastrodiva za recepte svijeta

www.recepti-svijeta.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

V	E	L	I	K	A	G	O	S	P	A	□	R	O
O	P	O	R	U	K	A	□	T	O	Z	□	A	B
□	E	K	□	M	A	J	K	A	B	○	Ž	J	A
J	□	A	M	E	□	A	R	□	U	R	I	□	D
□	O	D	L	U	K	A	□	T	A	N	U	I	T
A	R	I	S	□	A	R	□	A	N	J	I	□	I
K	O	Z	A	R	□	T	AN	I	T	U	R	□	D
I	G	A	L	A	□	A	N	U	I	J	NA	□	V
M	A	M	A	C	□	A	N	U	I	J	AC	□	E
M	A	M	A	C	□	A	N	U	I	J	K	AC	□

Nagrađen: Nikola Sarić, Lindlar

SPLIT

Novi provincijalni ministar fra Joško Kodžoman

Učetvrtak 21. lipnja, na redovitom Provincijskom kapitulu Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja održanom u Franjevačkom samostanu O. fra Ante Antića u Splitu pod predsjedanjem fra Viktora Papeža, generalnog vizitatora i predsjednika Kapitula, izabran je novi provincijalni ministar fra Joško Kodžoman.

Fra Joško Kodžoman rođio se 23. travnja 1973. u Sinju (Hrvace) od roditelja Dinka i Luce r. Odžak. Nakon završene osnovne škole u Hrvacima pohađa, kao sjemeništarac, Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. Filozofsko-teološki studij završio je na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj, a na Katoličkom bogos-

lovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomira godine 1998. Za svećenika Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja zareden je iste godine u Šibeniku 29. lipnja. Nakon mlađomisničkog slavlja godinu dana vršio je službu pomoćnika odgojitelja u Franjevačkom sjemeništu. Izvan redovitih školskih poslova i obaveza, povremeno drži svećenicima i časnim sestrama duhovne vježbe, te se često i rado odaziva za prigodna misna slavlja i propovijedanje. Sudjelovao je na dva domaća simpozija, posvećena životu i radu istaknutih franjevaca, te u predstavljanju nekoliko proznih izdanja, odnosno, zbirki pjesama. Za provincijskog vikara izabran je fra Ante Udovičić, a za definitore fra Andelko Domazet, fra Petar Klarić, fra Mato Matić, fra Marko Prpa, fra Petar Rastočić i fra Nedjeljko Šabić.

www.franjevci-split.hr

TUHELIJSKE TOPICE

Pastoralni skup 2012.

Pravo na rad i nezaposlenost u sremenim društvinama – tema je Godišnjega pastoralnog skupa hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe, koji će se održati od 8. do 12. listopada u Tuheljskim Tolicama, u Republici Hrvatskoj (Terme Tuhelj d.o.o., Ljudevita Gaja 4, 49215 Tuhelj; tel. +38549203000; info@terme-tuhelj.hr), u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni.

Predavači će svatko sa svoga martaša govoriti o toj aktualnoj i izazov-

noj tematiki, a planirano je i duhovno-studijsko putovanje u Hrvatsko zagorje. Tako će tijekom skupa dr. sc. Josip Grbac govoriti o pravu na rad. Dr. sc. Jerko Valković će govoriti o dobrovoljnem radu (volonterstvu) pod vidom navještaja novog modela društva. Dr. sc. Gordan Črpic će svoje predavanje naslovio „Vrijednosti rada u Hrvatskoj i Europi“, a dr. sc. Vladimir Dugalić „Svijet

rada u kontekstu današnje krize socijalne države“, dok će dr. sc. Zoran Sučur govoriti o siromaštvu i socijalnoj isključenosti nezaposlenih. ■

FRANKFURT AM MAIN

Hrvatski katolički kalendar za 2013.

KATOLIČKI KALENDAR 2013																							
KOMMUNICHER KATHOLIKISCHER KALENDER - CROATIAN CATHOLIC CALENDAR - LE CALENDRIER CATHOLIQUE CROATE																							
<table border="1"> <tr> <td>MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!</td> </tr> </table>												MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!											
MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!	MAJKA BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!												
<p>Majka Božja Bistricka, molitva za nas Moj moji most pomoći, Nepravdom Moj duševni predstavnik, molim te predložiti Zabranu, zahvat, zadržanje, Mladić</p> <p>Uzviši nas, ognjeni, u potruši odmet, u pravu nade, dajlog, naš uspješnost</p> <p>Uzviši nas, ognjeni, u potruši odmet, u pravu nade, dajlog, naš uspješnost</p>																							
<p>MAJKO BOŽJA BISTRICKA, MOLI ZA NAS!</p> <p>ZIVAJ ZAJEDNICA</p>																							

Iz tiska je izašao jednolisni Hrvatski katolički kalendar za 2012. godinu, u izdanju Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurt na Majni. Kalendar je posvećen Hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistrice.

U kalendaru su istaknuti i hrvatski sveci i blaženici, a doneseni su i termini hodočašća Hrvata katolika u marijanska svetišta u Njemačkoj i u Lurd u Francuskoj.

Daljnje obavijesti i narudžbe na telefon:
0049 (0)69 9540480; Telefax. 0049 (0)69 95404824;
E-mail: delegatur@kroatenseelsorge.de

Jahve je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam;
na poljanama zelenim on mi daje odmora.
Na vrutke me tihane vodi i krijepe dušu moju.
Stazama pravim on me upravlja
radi imena svojega. Ps 23, 1-4

